

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHAN THIẾT**

NGUYỄN MINH THI

**TÊN ĐỀ TÀI: PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU THI
CÔNG XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN
SÁCH NHÀ NƯỚC TỪ THỰC TIỄN ÁP DỤNG TẠI HUYỆN
HÀM THUẬN NAM TỈNH BÌNH THUẬN**

**ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ
LUẬT KINH TẾ**

Bình Thuận – 2025

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHAN THIẾT**

NGUYỄN MINH THI

**TÊN ĐỀ TÀI: PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU THI
CÔNG XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN
SÁCH NHÀ NƯỚC TỪ THỰC TIỄN ÁP DỤNG TẠI HUYỆN
HÀM THUẬN NAM TỈNH BÌNH THUẬN**

CHUYÊN NGÀNH LUẬT KINH TẾ

MÃ SỐ: 8380107

**ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ
LUẬT KINH TẾ**

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

1. Tiến Sỹ. Phạm Trí Hùng

Bình Thuận – 2025

Bình Thuận, ngày 08 tháng 02 năm 2025

NHẬN XÉT CỦA NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

1. Họ và tên học viên: Nguyễn Minh Thi MSHV: 2218380107014
2. Chuyên ngành: Luật Kinh tế Lớp: MEL 1
3. Tên đề tài nghiên cứu: Pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước từ thực tiễn áp dụng tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận.
4. Họ và tên người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Trí Hùng
5. Nhận xét:

(Nội dung nhận xét, người hướng dẫn cần tập trung vào các yêu cầu về: Kết cấu đề án tốt nghiệp (luận văn), phương pháp nghiên cứu, những nội dung (đóng góp) của đề tài nghiên cứu, thái độ làm việc của học viên, ...)

- Về kết cấu của Luận văn: đáp ứng đầy đủ các yêu cầu theo chuẩn Quy định về cấu trúc luận văn cao học ứng dụng của Trường Đại học Phan Thiết. Trình bày rõ ràng, mạch lạc và khoa học. Mục tiêu nghiên cứu đề tài rõ ràng, có tính khả thi để thực hiện. Phương pháp nghiên cứu được mô tả chi tiết và được sử dụng phù hợp. Kết quả nghiên cứu đáng tin cậy, có giá trị thực tiễn đáp ứng mục tiêu đặt ra ban đầu và được phân tích, đánh giá đầy đủ, cụ thể.

- Thái độ làm việc của học viên: Tốt, cầu tiến, ham học hỏi.

Người hướng dẫn khoa học

(ký và ghi họ tên)

TS. Phạm Trí Hùng

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề án tốt nghiệp với đề tài **“Pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách Nhà nước từ thực tiễn áp dụng tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận”**, Học viên đã nhận được sự giúp đỡ, hỗ trợ quý báu từ nhiều cá nhân và tổ chức.

Trước hết, Học viên xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Tiến sỹ. Phạm Trí Hùng người đã tận tình hướng dẫn, định hướng và góp ý để học viên hoàn thiện đề án này. Những kiến thức, kinh nghiệm và sự chỉ dẫn tận tâm của thầy/cô là nền tảng quan trọng giúp học viên có cái nhìn sâu sắc và đầy đủ hơn về vấn đề nghiên cứu.

Học viên cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Ban lãnh đạo, các cán bộ, công chức tại Ủy ban nhân dân huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận, cùng các cơ quan, đơn vị có liên quan đã tạo điều kiện cho học viên thu thập tài liệu, tìm hiểu thực tiễn và cung cấp những thông tin quan trọng phục vụ cho đề tài.

Mặc dù đã cố gắng hết sức, nhưng do hạn chế về thời gian và kiến thức, đề án không thể tránh khỏi thiếu sót. Học viên mong nhận được sự góp ý của thầy cô và những người quan tâm để hoàn thiện hơn trong tương lai.

Học viên xin chân thành cảm ơn!

Thuận Nam, ngày 08 tháng 02 năm 2025

Học viên

Nguyễn Minh Thi

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đề án tốt nghiệp với đề tài **“Pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách Nhà nước từ thực tiễn áp dụng tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận”** là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Toàn bộ nội dung trong đề án được thực hiện dựa trên quá trình nghiên cứu, thu thập tài liệu từ các nguồn hợp pháp, cùng với sự hướng dẫn của giảng viên. Các số liệu, dẫn chứng và trích dẫn trong đề án đều được ghi rõ nguồn gốc, đảm bảo tính trung thực và khách quan.

Tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về tính chính xác và trung thực của nội dung trong đề án. Nếu có bất kỳ sự sai sót hay vi phạm nào về bản quyền, tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm trước nhà trường và pháp luật.

Tôi xin trân trọng cam đoan!

Thuận Nam, ngày 08 tháng 02 năm 2025

Người cam đoan

Nguyễn Minh Thi

TÓM TẮT ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP

PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU THI CÔNG XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TỪ THỰC TIỄN ÁP DỤNG TẠI HUYỆN HÀM THUẬN NAM TỈNH BÌNH THUẬN

Đề án đặt mục tiêu tìm hiểu thực tiễn và đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước từ thực tiễn huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận.

Học viên chủ yếu sử dụng phương pháp phân tích luật, phương pháp tổng hợp và phương pháp phân tích thực tiễn để chỉ ra những bất cập trong quy định của pháp luật, vướng mắc trong quá trình áp dụng pháp luật làm cơ sở để đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật.

Chương 1 trình bày cơ sở lý thuyết, khái quát quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước. Quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước; quy định về quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà; quy định về điều kiện năng lực nhà thầu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

Chương 2 của Đề án tốt nghiệp đã khái quát thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công các công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam tỉnh Bình Thuận. Kết quả nghiên cứu cho thấy các công trình sử dụng vốn nhà nước được lựa chọn nhà thầu thi công thông qua hình thức chỉ định thầu đã thực hiện đúng quy định của pháp luật có liên quan, nhưng cũng còn có một vài trường hợp sai phạm nhỏ, không tuân thủ quy định pháp luật về chỉ định thầu.

Chương 3 đã đưa ra các đề xuất hoàn thiện pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước bao gồm ba đề xuất cụ thể về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước và ba đề xuất liên quan quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước. Bên cạnh đó, Chương 3 cũng đưa ra các đề xuất nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước bao gồm xây dựng chỉ số đánh giá năng lực dự thầu và xếp hạng nhà thầu và sách nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thi công xây dựng công trình.

SUMMARY OF THE GRADUATION PROJECT

LAW ON APPOINTMENT OF CONTRACTORS FOR CONSTRUCTION WORKS USING STATE BUDGET CAPITAL FROM PRACTICAL APPLICATION IN HAM THUAN NAM DISTRICT, BINH THUAN PROVINCE

The project aims to study the practice and propose to improve the law, improve the effectiveness of applying the law on appointment of contractors for construction works using state budget capital from the practice of Ham Thuan Nam district, Binh Thuan province.

Students mainly use the method of legal analysis, synthesis method and practical analysis method to point out the shortcomings in legal regulations, difficulties in the process of law application as a basis for making proposals to improve the law and improve the effectiveness of law application.

Chapter 1 presents the theoretical basis, generalizes the legal regulations on the appointment of contractors for construction works using state budget capital. Regulations on the legal conditions for appointment of contractors and the authority to appoint contractors for construction works using state budget capital; regulations on the process of appointment of contractors for construction works using state budget capital; regulations on the conditions of contractor capacity in the appointment of contractors for construction works using state budget capital.

Chapter 2 of the Graduation Project has generalized the practical application of the law on the appointment of contractors for construction works using state budget capital in Ham Thuan Nam district, Binh Thuan province. The research results show that the construction works using state capital for which contractors are selected through the form of bid designation have complied with the provisions of relevant laws, but there are also a few cases of minor violations and non-compliance with the provisions of the law on bid designation.

Chapter 3 has proposed to improve the law on bid designation for construction works using state budget capital, including three specific proposals on the legal conditions for bid designation and the authority to designate contractors for construction works using state budget capital and three proposals related to the process of designation of contractors for construction works using state budget capital. In addition, Chapter 3 also proposes to improve the effectiveness of the application of the law on bid designation for construction works using state budget capital, including the development of an index to evaluate bidding capacity and rank contractors and policies to improve the quality of human resources for construction works.

MỤC LỤC

TRANG BÌA.....	
TRANG BÌA PHỤ.....	
NHẬN XÉT CỦA NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC	
LỜI CẢM ƠN	
LỜI CAM ĐOAN	
TÓM TẮT ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP	
SUMMARY OF THE GRADUATION PROJECT	
MỤC LỤC	
DANH MỤC BẢNG, HÌNH ẢNH	
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1.1. Lý do chọn đề tài:	1
1.2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	2
1.3. Mục tiêu nghiên cứu của đề án	5
1.3.1. Mục tiêu tổng quát:	5
1.3.2. Mục tiêu chi tiết:	5
1.4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	5
1.5. Câu hỏi nghiên cứu của đề tài	5
1.6. Phương pháp nghiên cứu	5
1.7. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	6
1.8. Kết cấu của đề án	7
PHẦN NỘI DUNG	8
Chương 1: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	8
1.1. Cơ sở lý thuyết về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	8

1.1.1. Khái niệm chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	8
1.1.2. Quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước .	12
1.1.3. Các nguyên tắc chủ yếu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	15
1.1.4. Ý nghĩa của chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	16
1.2. Khái quát quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	17
1.2.1. Quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	17
1.2.2. Quy định về quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	22
1.2.3. Quy định về điều kiện năng lực nhà thầu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	35
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	39
Chương 2: THỰC TIỄN ÁP DỤNG PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU THI CÔNG XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI HUYỆN HÀM THUẬN NAM, TỈNH BÌNH THUẬN	40
2.1. Khái quát về hoạt động thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận	40
2.2. Thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận	47
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	54
Chương 3: ĐỀ XUẤT HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT, NÂNG CAO HIỆU QUẢ ÁP DỤNG PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	55
3.1. Đề xuất hoàn thiện pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	55
3.2. Đề xuất nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước	59

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	63
PHẦN KẾT LUẬN.....	64
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	66
A. Văn bản pháp luật.....	66
B. Bài tạp chí, sách chuyên khảo, công trình nghiên cứu	66
C. Tài liệu khác.....	68

DANH MỤC BẢNG, HÌNH ẢNH

STT	NỘI DUNG
1	Hình 1.2.2.1: Quy Định Chỉ Định Thầu Rút Gọn
2	Hình 1.2.2.2: Quy Trình Chỉ Định Thầu Thông Thường Trường Hợp Chỉ Có Một Nhà Thầu Được Xác Định Để Nhận Hồ Sơ Yêu Cầu
3	Hình 1.2.2.3: Quy Trình Chỉ Định Thầu Thông Thường Trường Hợp Chủ Đầu Tư Gửi Hồ Sơ Yêu Cầu Cho Nhiều Hơn Một Nhà Thầu
4	Bảng 2.1 Phân Loại Công Trình Chỉ Định Thầu Trong Các Công Trình Sử Dụng Vốn Ngân Sách Nhà Nước Tại Huyện Hàm Thuận Nam

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	CHỮ VIẾT TẮT	NỘI DUNG
1	BQLDA	Ban quản lý dự án
2	BC	Báo cáo
3	BTXM	Bê tông xi măng
4	BKHĐT	Bộ kế hoạch đầu tư
5	ĐBGT	Đền bù giải tỏa
6	HĐND	Hội đồng nhân dân
7	KTHT	Kinh tế hạ tầng
8	NĐ-CP	Nghị định chính phủ
9	NSTT	Ngân sách tập trung
10	QH15	Quốc hội khóa 15
11	QĐ	Quyết định
12	TN&MT	Tài nguyên và Môi trường
13	TB	Thông báo
14	TT	Thông tư
15	TTCP	Thủ tướng chính phủ
16	THPT	Trung học phổ thông
17	UBND	Ủy ban nhân dân
18	XDCB	Xây dựng cơ bản

PHẦN MỞ ĐẦU

1.1. Lý do chọn đề tài:

Chỉ định thầu được hiểu là hình thức mà bên mời thầu chọn trực tiếp (chỉ định) nhà thầu đáp ứng yêu cầu của gói thầu để thương thảo hợp đồng mà không thông qua thủ tục đấu thầu công khai. Đây là hình thức không có sự cạnh tranh mà hiện nay nhiều công trình sử dụng ngân sách nhà nước chọn lựa. Với các dự án xây dựng bằng nguồn ngân sách nhà nước, việc chỉ định thầu nếu thực hiện tốt sẽ góp phần đẩy nhanh tiến độ dự án, đảm bảo chất lượng và không lãng phí nguồn ngân sách; còn ngược lại, sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến tiến độ và chất lượng công trình.

Hàm Thuận Nam là một huyện còn non trẻ¹, do đó, kết cấu hạ tầng còn nhiều thiếu thốn. Đặc biệt là hệ thống giao thông trong huyện như các tuyến đường liên huyện, liên xã đều hư hỏng nặng, xuống cấp, hệ thống giao thông nông thôn chưa được đầu tư đảm bảo theo quy hoạch. Trong các năm 2020 – 2023, UBND huyện đã thực hiện đầu tư xây dựng cơ bản, quản lý dự án 98 dự án với 486 gói thầu, trong đó: 78 gói thầu được đưa ra đấu thầu, 408 gói thầu chỉ định thầu (chiếm gần 84% tổng số gói thầu được phê duyệt); UBND thị trấn Thuận Nam và 12 xã đã thực hiện đầu tư xây dựng cơ bản với 896 gói thầu, trong đó: 101 gói thầu được đưa ra đấu thầu, 795 gói thầu chỉ định thầu (chiếm 88,7% tổng số gói thầu được phê duyệt)².

Hình thức chỉ định thầu vừa có những thuận lợi, vừa phát sinh những bất cập do những nguyên nhân chủ quan, khách quan khác nhau. Luật Đấu thầu 2023 đã có những điểm mới liên quan như luật hóa quy định về các hạn mức để các gói thầu được áp dụng hình thức chỉ định thầu và điều chỉnh một số trường hợp, hạn mức được áp dụng hình thức chỉ định thầu so với quy định trước đây.

¹ Theo Quyết định 204-HĐBT năm 1982 về việc phân vạch địa giới một số huyện và thị xã thuộc tỉnh Thuận Hải của Hội đồng Bộ trưởng, Huyện Hàm Thuận Nam được thành lập ngày 30 tháng 12 năm 1982 từ một phần huyện Hàm Thuận cũ và tiếp nhận 3 xã: Tân Lập, Tân Thành, Tân Thuận từ huyện Hàm Tân, khi đó thuộc tỉnh Thuận Hải, bao gồm 9 xã: Hàm Cấn, Hàm Kiệm, Hàm Minh, Hàm Mỹ, Hàm Thạnh, Mỹ Thạnh, Tân Lập, Tân Thành và Tân Thuận

² Báo cáo Số 111/BC-UBND ngày 26/4/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Đánh giá giữa kỳ tình hình thực hiện phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021 – 2025”.

Bởi những lý do trên, học viên chọn thực tập tại Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Hàm Thuận Nam và thực hiện Đề án tốt nghiệp thạc sĩ Luật Kinh tế với đề tài: “Pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước từ thực tiễn áp dụng tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận”.

1.2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Liên quan đến chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách Nhà nước không có nhiều công trình nghiên cứu do đề tài mang tính chuyên môn sâu, chỉ có một số nghiên cứu chủ yếu liên quan đến đấu thầu xây dựng, đấu thầu xây lắp nói chung.

Luận án Tiến sĩ luật học của Lê Hoàng Anh thực hiện tại Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam 2023 “Trình tự, thủ tục đấu thầu xây lắp theo pháp luật đấu thầu ở Việt Nam hiện nay” đã nghiên cứu những vấn đề lý luận để làm rõ khái niệm, đặc điểm, nội dung quy trình thủ tục trong đấu thầu xây lắp; làm rõ khái niệm, nguyên tắc và nội dung của pháp luật về trình tự, thủ tục đấu thầu xây lắp; nghiên cứu, phân tích, đánh giá thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về trình tự, thủ tục đấu thầu xây lắp ở Việt Nam hiện nay nhằm chỉ ra những hạn chế, bất cập và nguyên nhân làm cơ sở thực tiễn để đề xuất các giải pháp hoàn thiện. Từ các kết quả nghiên cứu lý luận pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật, Luận án đề xuất các định hướng, giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về trình tự, thủ tục trong đấu thầu xây lắp ở Việt Nam trong thời gian tới. Luận án không đề cập đấu thầu sử dụng vốn ngân sách Nhà nước nên có thể tiếp tục nghiên cứu về nội dung này. Học viên có thể kế thừa, phát triển nội dung liên quan đến lý luận về đấu thầu nói chung và đấu thầu xây lắp³ nói riêng.

Luận án Tiến sĩ luật học của Nguyễn Hữu Mạnh thực hiện tại Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam 2020 “Bảo đảm cạnh tranh

³ Đấu thầu thi công xây dựng công trình là quá trình lựa chọn nhà thầu để thực hiện các công việc xây dựng một công trình cụ thể. Điều này bao gồm tất cả các hoạt động liên quan đến xây dựng, từ thiết kế, thi công đến bàn giao công trình. Đấu thầu xây lắp thường chỉ đề cập đến việc lựa chọn nhà thầu cho các công việc cụ thể liên quan đến lắp đặt, sửa chữa hoặc bảo trì các hệ thống trong công trình, như điện, nước và các hệ thống kỹ thuật khác. Mặc dù cả hai đều liên quan đến việc lựa chọn nhà thầu, nhưng đấu thầu thi công xây dựng công trình có phạm vi rộng hơn và bao gồm nhiều giai đoạn hơn so với đấu thầu xây lắp, vốn chỉ tập trung vào các công việc lắp đặt và kỹ thuật trong công trình. Đấu thầu thi công xây dựng công trình là quá trình lựa chọn nhà thầu để thực hiện các công việc xây dựng một công trình cụ thể. Điều này bao gồm tất cả các hoạt động liên quan đến xây dựng, từ thiết kế, thi công đến bàn giao công trình. Đấu thầu xây lắp thường chỉ đề cập đến việc lựa chọn nhà thầu cho các công việc cụ thể liên quan đến lắp đặt, sửa chữa hoặc bảo trì các hệ thống trong công trình, như điện, nước và các hệ thống kỹ thuật khác.

trong đấu thầu xây lắp theo pháp luật Việt Nam” đã làm rõ cơ sở lý luận về bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp bao gồm khái quát chung về cạnh tranh và bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp; khái quát lý luận về bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp bằng pháp luật; phân tích thực trạng bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp theo pháp luật Việt Nam: thực trạng pháp luật và thực tiễn áp dụng pháp luật để bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp tại Việt Nam; phân tích nguyên nhân của những hạn chế trong bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp theo pháp luật Việt Nam. Trên cơ sở đó, Luận án đề xuất các giải pháp kiến nghị hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây lắp theo pháp luật Việt Nam. Luận án cũng không đề cập đấu thầu sử dụng vốn ngân sách Nhà nước nên có thể tiếp tục nghiên cứu về nội dung này. Học viên có thể kế thừa, phát triển nội dung liên quan đến lý luận về bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu nói chung và đấu thầu xây lắp nói riêng.

Liên quan đến lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng có các luận văn như: Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế của Nguyễn Đức Thắng thực hiện Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh năm 2017 “Pháp luật về lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng” đã phân tích, đánh giá thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng ở Việt Nam hiện nay nhằm chỉ ra những hạn chế, bất cập và nguyên nhân làm cơ sở thực tiễn để đề xuất các giải pháp hoàn thiện. Từ các kết quả nghiên cứu lý luận pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật, Luận văn đề xuất các định hướng, giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng ở Việt Nam.

Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế của Hồ Diệu Thúy thực hiện tại Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh năm 2015 “Bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây dựng cơ bản theo pháp luật Việt Nam” cũng đã phân tích thực trạng pháp luật và thực tiễn áp dụng pháp luật để bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây dựng cơ bản tại Việt Nam, từ đó đưa ra giải pháp kiến nghị hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả bảo đảm cạnh tranh trong xây dựng cơ bản theo pháp luật Việt Nam.

Các luận văn trên chủ yếu đề cập lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng theo pháp luật xây dựng và theo Luật Đấu thầu 2013 và có thể sử dụng để tham khảo khi thực hiện đề án.

Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế của Phan Chí Thiện thực hiện tại Trường Đại học Nam Cần Thơ 2023 “Pháp luật về đấu thầu đối với dự án đầu tư xây dựng sử

dụng vốn ngân sách – Thực tiễn tại tỉnh An Giang” đã khái quát về đấu thầu dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách, phân tích thực trạng áp dụng pháp luật về đấu thầu dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách tại tỉnh An Giang, đưa ra các giải pháp góp phần hoàn thiện và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về đấu thầu dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách. Luận văn trình bày về pháp luật về đấu thầu đối với dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách nói chung, không đi sâu vào chỉ định thầu và thi công xây dựng công trình. Học viên có thể kế thừa, phát triển nội dung liên quan đến lý luận về sử dụng vốn ngân sách với những đặc thù riêng.

Bài viết của Nguyễn Trọng Bảy “Pháp luật về đấu thầu trong lĩnh vực xây dựng cơ bản” đăng trên Tạp chí Tòa án nhân dân điện tử⁴ nêu các quy định của pháp luật về đấu thầu trong lĩnh vực xây dựng cơ bản, từ đó đề xuất giải pháp hoàn thiện pháp luật về vấn đề này. Bài viết của Dương Văn Cận “Lựa chọn nhà thầu trong đầu tư xây dựng theo Luật Đấu thầu, khó khăn và giải pháp” đăng trên Tạp chí Xây dựng số 6/2016 đã điếm qua một số nội dung mới quan trọng nhất đạt được về cơ chế đấu thầu của Luật đấu thầu năm 2013, chỉ ra những nội dung cần được được điều chỉnh, bổ sung hoàn thiện, nhấn mạnh vào vấn đề chỉ định thầu cũng chưa được khắc phục, tăng cường các chế tài xử lý các chủ thể trong đấu thầu, vấn đề năng lực và chứng chỉ hành nghề, công tác đào tạo nhân lực để nâng cao năng lực nhà thầu ... Học viên có thể kế thừa, phát triển các nội dung trong các bài viết trên liên quan đến đề xuất hoàn thiện pháp luật về đấu thầu nói chung và chỉ định thầu nói riêng.

Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài cho thấy đề án nghiên cứu chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách Nhà nước theo Luật Đấu thầu 2023 từ thực tiễn tại một địa bàn cụ thể là huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận là đề tài có tính mới và không có sự trùng lặp với các công trình nghiên cứu đã được thực hiện.

⁴ <https://tapchitoaan.vn/phap-luat-ve-dau-thau-trong-linh-vuc-xay-dung-co-ban8630.html>. Truy cập: 27/1/2025

1.3. Mục tiêu nghiên cứu của đề án

1.3.1. Mục tiêu tổng quát:

Đề án đặt mục tiêu tìm hiểu pháp luật, thực tiễn áp dụng pháp luật và đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước từ thực tiễn huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận

1.3.2. Mục tiêu chi tiết:

- Phân tích cơ sở lý thuyết về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước (khái niệm chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước, cơ sở lý thuyết của pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước);
- Phân tích thực trạng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước;
- Phân tích thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận và đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật.

1.4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đề án xác định đối tượng nghiên cứu là: (i) Cơ sở lý thuyết về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước; (ii) Quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước; (iii) Thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận.

Đề án giới hạn phạm vi nghiên cứu về thời gian là từ 1/7/2014 (thời gian Luật Đấu thầu 2013 có hiệu lực) đến nay. Đề án giới hạn không gian nghiên cứu là chủ yếu là thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận.

1.5. Câu hỏi nghiên cứu của đề tài

Đề tài hướng đến giải quyết các câu hỏi nghiên cứu cụ thể sau:

Chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước là gì?

Pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có những nội hàm nào và dựa cơ sở lý thuyết nào?

Thực trạng áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận cụ thể ra sao, có những bất cập, vướng mắc nào?

Từ thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận có thể đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật nào?

1.6. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp luận: Đề án được trình bày dựa trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa Mác – Lenin về duy vật biện chứng để tìm ra mối liên hệ giữa cái chung và cái riêng trong các quy định pháp luật với thực tiễn áp dụng pháp luật tại một địa phương cụ thể.

Trong khuôn khổ Đề án này, học viên chủ yếu sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học pháp lý sau:

Phương pháp phân tích luật được sử dụng chủ yếu tại Chương 1 để phân tích quy định về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước; rà soát để chỉ ra những bất cập của quy định về tính minh bạch, tính hợp lý, tính thống nhất, tính khả thi.

Phương pháp tổng hợp và phương pháp phân tích thực tiễn được sử dụng chủ yếu ở Chương 2 trong nghiên cứu thực tiễn áp dụng quy định về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước để chỉ ra những bất cập trong quy định của pháp luật, vướng mắc trong quá trình áp dụng pháp luật làm cơ sở để đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật.

Phương pháp tổng hợp được sử dụng chủ yếu ở Chương 3 để đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

1.7. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài

Ý nghĩa khoa học: Đề án là công trình nghiên cứu cơ sở lý thuyết và quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước theo Luật Đấu thầu 2023 là văn bản pháp luật mới có hiệu lực từ 1/1/2024.

Đề án nghiên cứu thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại một địa bàn cụ thể là huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận; xác định các vấn đề và đánh giá nguyên nhân của các vấn đề từ thực tiễn áp dụng pháp luật.

Ý nghĩa thực tiễn: Đề án có thể là tài liệu tham khảo hữu ích trong hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

Đề xuất của đề án có thể sử dụng để triển khai áp dụng trong công tác chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận.

1.8. Kết cấu của đề án

Bên cạnh Phần mở đầu, Danh mục tài liệu tham khảo, Đề án tốt nghiệp được kết cấu gồm 3 chương:

Chương 1. Cơ sở lý thuyết và quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Chương 2. Thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam tỉnh Bình Thuận

Chương 3. Đề xuất hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

PHẦN NỘI DUNG

Chương 1: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

1.1. Cơ sở lý thuyết về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

1.1.1. Khái niệm chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Đấu thầu là quá trình lựa chọn nhà thầu để ký kết và thực hiện hợp đồng mà trong đó, bên mời thầu là bên đặt ra các điều kiện để bên nhận thầu, nhà đầu tư đáp ứng. Hiện nay, pháp luật quy định 9 hình thức lựa chọn nhà thầu⁵, trong đó chỉ định thầu là hình thức mà chỉ có duy nhất một nhà thầu, một nhà đầu tư tham gia dự thầu. Để rút ra được khái niệm chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước là gì, cần làm rõ một số khái niệm có liên quan như: chỉ định thầu, công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

Khoản 8 Điều 3 Luật Đấu thầu năm 2023 quy định: “Đấu thầu là quá trình lựa chọn nhà thầu để ký kết, thực hiện hợp đồng cung cấp dịch vụ tư vấn, dịch vụ phi tư vấn, mua sắm hàng hóa, xây lắp, lựa chọn nhà đầu tư để ký kết, thực hiện hợp đồng dự án đầu tư kinh doanh trên cơ sở bảo đảm cạnh tranh, công bằng, minh bạch, hiệu quả kinh tế và trách nhiệm giải trình”.

Qua đó có thể hiểu: đấu thầu thi công xây dựng công trình là việc lựa chọn nhà thầu xây dựng các hạng mục công trình nhằm chọn ra nhà thầu đáp ứng được yêu cầu kỹ thuật của công việc trên cơ sở bảo đảm cạnh tranh, công bằng, minh bạch, hiệu quả kinh tế và trách nhiệm giải trình.

⁵ Theo Khoản 1 Điều 20 Luật Đấu thầu 2023, “Các hình thức lựa chọn nhà thầu bao gồm: a) Đấu thầu rộng rãi; b) Đấu thầu hạn chế; c) Chỉ định thầu; d) Chào hàng cạnh tranh; đ) Mua sắm trực tiếp; e) tự thực hiện; g) Tham gia thực hiện của cộng đồng; h) Đàm phán giá; i) Lựa chọn nhà thầu trong trường hợp đặc biệt”.

Chỉ định thầu (Direct Appointment of Contractor) là một hình thức lựa chọn nhà thầu xây dựng các công trình, dự án và có nhiều định nghĩa khác nhau về chỉ định thầu.

Giáo trình đấu thầu của Trường Đại học Kinh tế quốc dân đưa ra khái niệm: “Chỉ định thầu là hình thức lựa chọn nhà thầu dựa trên việc bên mời thầu xác định cụ thể một nhà thầu để tham gia đấu thầu và thực hiện hợp đồng”. Khái niệm trong Giáo trình này cũng khẳng định, việc chỉ định thầu là việc xác định rõ nhà thầu thi công xây dựng mà hoàn toàn không có sự cạnh tranh giữa các nhà thầu với nhau⁶.

Chỉ định thầu là một trong các hình thức lựa chọn nhà thầu theo quy định của pháp luật đấu thầu với thủ tục đơn giản, thời gian thực hiện ngắn gọn và phải theo những trường hợp, điều kiện được chỉ định thầu theo quy định trong Luật Đấu thầu. Như vậy, có thể hiểu chỉ định thầu là một trong những hình thức đấu thầu được pháp luật công nhận, trong đó chỉ có một nhà thầu duy nhất được chỉ định thực hiện hợp đồng thi công, xây dựng công trình, dự án mà không có sự cạnh tranh từ các nhà thầu khác.

Về cơ sở lý thuyết, chỉ định thầu có thể được lý giải bởi lý thuyết về chi phí giao dịch. Lý thuyết chi phí giao dịch (Transaction Cost Theory) là một khái niệm trong lĩnh vực kinh tế học, do Ronald Coase giới thiệu vào năm 1937 và được phát triển bởi Oliver E. Williamson vào những năm sau đó. Lý thuyết này tập trung vào việc nghiên cứu các chi phí liên quan đến quá trình thực hiện giao dịch kinh tế và các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả của các giao dịch này. Các nhân tố như khả năng thực thi pháp luật, đặc quyền kinh doanh của một bên, hay chi phí để tìm hiểu về đối tác được coi là chi phí giao dịch (transaction cost). Các chi phí giao dịch bao gồm hai loại: chi phí thông tin - đánh giá thông tin và chi phí thực thi. Các chi phí này càng cao thì giao dịch càng kém hiệu quả. Muốn như vậy, phải xác lập các định chế để đảm bảo cho việc giảm chi phí giao dịch. Chỉ định thầu sẽ làm giảm chi phí thông tin bởi trong thực tế, việc chỉ định thầu sẽ được giao cho nhà thầu đã làm

⁶ Trường Đại học Kinh tế quốc dân (2019), Giáo trình đấu thầu, NXB Đại học Kinh tế quốc dân, Hà Nội, tr.43.

những công trình trước đó và cũng làm giảm chi phí thực thi khi lựa chọn nhà thầu, tránh tổ chức đấu thầu tốn kém trong khi giá trị của gói thầu là không lớn.

Theo quy định tại Điều 1 Luật Ngân sách Nhà nước năm 2015: “Ngân sách Nhà nước là toàn bộ các khoản thu, chi của Nhà nước đã được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền quyết định và được thực hiện trong một năm để bảo đảm thực hiện các chức năng, nhiệm vụ của Nhà nước”.

Khoản 1, Khoản 2, Điều 2 Luật Ngân sách Nhà nước quy định: “1. Thu ngân sách Nhà nước bao gồm các khoản thu từ thuế, phí, lệ phí; các khoản thu từ hoạt động kinh tế của Nhà nước; các khoản đóng góp của các tổ chức và cá nhân; các khoản viện trợ; các khoản thu khác theo quy định của pháp luật. 2. Chi ngân sách Nhà nước bao gồm các khoản chi phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, bảo đảm hoạt động của bộ máy Nhà nước; chi trả nợ của Nhà nước; chi viện trợ và các khoản chi khác theo quy định của pháp luật”.

Như vậy, theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước thì toàn bộ các khoản thuế, phí, lệ phí và các khoản do Chính phủ vay trong và ngoài nước để bù đắp bội chi ngân sách Nhà nước và các khoản viện trợ của các tổ chức nước ngoài là vốn ngân sách Nhà nước.

Khoản 10 Điều 3 Luật Quản lý, sử dụng tài sản công 2017 có quy định như sau: “*Dự án sử dụng vốn nhà nước* là các chương trình, dự án, đề án đầu tư phát triển, nhiệm vụ khoa học và công nghệ sử dụng vốn ngân sách nhà nước, vốn hỗ trợ phát triển chính thức, vốn vay ưu đãi của các nhà tài trợ nước ngoài, vốn từ nguồn thu để lại cho đầu tư nhưng chưa đưa vào cân đối ngân sách nhà nước, vốn từ quỹ phát triển hoạt động sự nghiệp, vốn tín dụng đầu tư phát triển của Nhà nước, vốn tín dụng do Chính phủ bảo lãnh”.

Như vậy có thể hiểu, công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước là các hạng mục xây dựng được pháp luật quy định được thanh toán, chi trả từ nguồn vốn lấy từ ngân sách nhà nước.

Việc đầu tư xây dựng và phát triển cơ sở hạ tầng, kỹ thuật của nhà nước nhằm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân, cho đất nước hầu như

được Chính phủ đầu tư bằng vốn ngân sách, đó là các công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước là chủ yếu.

Vốn ngân sách nhà nước bao gồm: (i) Vốn ngân sách trung ương: Là vốn chi cho đầu tư phát triển thuộc ngân sách trung ương theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước; (ii) Vốn ngân sách địa phương: Là vốn chi cho đầu tư phát triển thuộc ngân sách địa phương theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước; (iii) Vốn ngân sách trung ương bổ sung có mục tiêu cho địa phương: Là vốn thuộc ngân sách trung ương bổ sung cho địa phương để đầu tư chương trình, dự án đầu tư công theo nhiệm vụ cụ thể được cấp có thẩm quyền quyết định.

Theo Điều 16 của Nghị định số 163/2016/NĐ-CP ngày 21/12/2016 hướng dẫn Luật ngân sách nhà nước quy định về nhiệm vụ chi của ngân sách địa phương, khoản chi ngân sách địa phương bao gồm: “1. Chi đầu tư phát triển: a) Đầu tư xây dựng cơ bản cho các chương trình, dự án do địa phương quản lý theo các lĩnh vực được quy định tại khoản 2 Điều này; b) Đầu tư và hỗ trợ vốn cho các doanh nghiệp cung cấp sản phẩm, dịch vụ công ích do nhà nước đặt hàng, các tổ chức kinh tế, các tổ chức tài chính của địa phương theo quy định của pháp luật; đầu tư vốn nhà nước vào doanh nghiệp do địa phương quản lý theo quy định của pháp luật; c) Các khoản chi đầu tư phát triển khác theo quy định của pháp luật. 2. Chi thường xuyên của các cơ quan, đơn vị ở địa phương được phân cấp trong các lĩnh vực”.

Vốn đầu tư được chia thành: Đầu tư xây dựng cơ bản; Mua sắm tài sản cố định dùng cho sản xuất không qua xây dựng cơ bản; Sửa chữa, nâng cấp tài sản cố định; Bổ sung vốn lưu động bằng nguồn vốn tự có; Đầu tư khác. Trong đó, vốn đầu tư xây dựng cơ bản là bộ phận chiếm tỷ trọng lớn nhất, mặc dù không gồm chi phí đền bù, giải phóng mặt bằng; chi phí đào tạo công nhân kỹ thuật và cán bộ quản lý sản xuất; tiền thuê đất hoặc mua quyền sử dụng đất. Vốn đầu tư xây dựng cơ bản là chỉ tiêu phản ánh toàn bộ những chi phí được biểu hiện thành tiền dùng cho việc xây mới, mở rộng, xây dựng lại và khôi phục tài sản cố định trong một thời kỳ nhất định, bao gồm: Chi phí khảo sát, quy hoạch; chi phí chuẩn bị đầu tư và thiết kế; chi

phí xây dựng; chi phí mua sắm, lắp đặt thiết bị và các khoản chi phí khác ghi trong tổng dự toán.

Vốn đầu tư xây dựng cơ bản có thể được phân tổ theo các tiêu thức khác nhau. Cùng với những phân tổ theo ngành kinh tế, theo tỉnh/thành phố (theo địa bàn), thì vốn đầu tư xây dựng cơ bản còn được phân theo yếu tố cấu thành với 3 nhóm chính: (i) Vốn đầu tư xây dựng và lắp đặt thiết bị (vốn xây lắp) là phần vốn đầu tư xây dựng cơ bản chi cho việc xây dựng và lắp đặt máy móc, thiết bị của công trình gồm chi phí xây dựng công trình, chi phí lắp đặt máy móc, thiết bị vào vị trí công trình, chi phí hoàn thiện công trình; Vốn đầu tư mua sắm máy móc, thiết bị (vốn thiết bị) là phần vốn đầu tư xây dựng cơ bản chi cho việc mua sắm máy móc, thiết bị và các dụng cụ, khí cụ, gia súc đủ tiêu chuẩn là tài sản cố định theo quy định hiện hành, gồm: giá trị thiết bị, máy móc, dụng cụ, khí cụ, gia súc được coi là tài sản cố định; chi phí vận chuyển, bảo quản, gia công, kiểm tra máy móc, thiết bị và các dụng cụ, khí cụ trước khi đưa vào lắp đặt. Vốn thiết bị gồm cả giá trị mua sắm thiết bị máy móc cần lắp đặt và thiết bị máy móc không cần lắp đặt; (iii) Vốn đầu tư xây dựng cơ bản khác là phần vốn đầu tư xây dựng cơ bản không thuộc vốn xây lắp và vốn thiết bị, gồm: Chi phí tư vấn, đầu tư khảo sát, thiết kế, chi quản lý, chi giải phóng mặt bằng, chi đào tạo lao động tiếp nhận và vận hành công trình, các khoản chi khác.

Như vậy, có thể tóm lại là: Chi định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước được hiểu là một hình thức đấu thầu được quy định trong Luật Đấu thầu, theo đó các công trình xây dựng sử dụng vốn ngân sách nhà nước đáp ứng các điều kiện nhất định được xác định rõ nhà thầu sẽ thi công xây dựng công trình mà không cần tổ chức việc đấu thầu mang tính cạnh tranh giữa các nhà thầu với nhau.

1.1.2. Đặc điểm chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Theo học viên, chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có những đặc điểm sau:

Thứ nhất, về cơ sở pháp lý: Việc chỉ định thầu được thực hiện dựa trên Luật Đấu thầu và các văn bản hướng dẫn thi hành, chỉ được áp dụng trong những trường hợp được phép chỉ định thầu theo quy định của pháp luật.

Thứ hai, tính minh bạch và cạnh tranh hạn chế: Quá trình lựa chọn nhà thầu không diễn ra thông qua đấu thầu rộng rãi, công khai. Việc lựa chọn nhà thầu được thực hiện trên cơ sở thương thảo, chỉ định, ít tạo được sự cạnh tranh.

Thứ ba, yêu cầu về năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu: Nhà thầu được chỉ định thường là đơn vị có năng lực, uy tín, kinh nghiệm trong lĩnh vực tương tự. Bên chủ đầu tư phải đánh giá kỹ năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu trước khi chỉ định.

Khi chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước, việc lựa chọn nhà thầu cần dựa trên các tiêu chí sau để đảm bảo hiệu quả sử dụng vốn:

Một là, năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu bao gồm kinh nghiệm thực hiện các công trình tương tự, đặc biệt là sử dụng vốn ngân sách; đội ngũ nhân sự có trình độ, chuyên môn phù hợp; trang thiết bị, máy móc đảm bảo thi công.

Hai là, uy tín và năng lực tài chính của nhà thầu bao gồm tình hình tài chính lành mạnh, đáp ứng các yêu cầu về tài chính của hợp đồng; không có tiền án tiền sự liên quan đến tham nhũng, gian lận.

Ba là, phương án thi công và biện pháp kỹ thuật cụ thể là phương án thi công khả thi, hiệu quả, đảm bảo chất lượng và tiến độ; sử dụng công nghệ, vật liệu, thiết bị tiên tiến phù hợp.

Bốn là, giá thầu hợp lý và phù hợp với dự toán: giá thầu cạnh tranh, phù hợp với giá trị công trình và dự toán được duyệt và không có yếu tố bất thường ảnh hưởng đến giá thầu.

Năm là cam kết hoàn thành công trình đúng tiến độ, đảm bảo chất lượng; chấp hành nghiêm túc các điều khoản hợp đồng. Việc lựa chọn nhà thầu dựa trên

các tiêu chí nêu trên sẽ góp phần đảm bảo hiệu quả sử dụng vốn ngân sách, chất lượng công trình và tiến độ thực hiện ⁷.

Tuy nhiên, theo học viên, có thể có những vấn đề trong đánh giá năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu bao gồm: (i) Khó xác định chính xác kinh nghiệm thực tế của nhà thầu, khó đánh giá phương án thi công và biện pháp kỹ thuật; (ii) Khó đánh giá năng lực thực sự của đội ngũ nhân sự, đặc biệt là những vị trí chủ chốt; (iii) Khó kiểm soát tình hình tài chính và uy tín của nhà thầu bởi những thông tin về tài chính và uy tín của nhà thầu không luôn được công khai và minh bạch, khó phát hiện những vấn đề tiềm ẩn về tài chính, tiền án tiền sự; (iv) Khó xác định giá thầu hợp lý bởi dự toán công trình có thể chưa chính xác, ảnh hưởng đến xác định giá thầu, giá cả vật liệu, nhân công thay đổi khó lường.

Thứ tư, giá thầu và thanh quyết toán: Giá thầu được xác định thông qua thương thảo, đàm phán với nhà thầu được chỉ định. Việc thanh toán, quyết toán công trình phải tuân thủ các quy định về quản lý, sử dụng vốn ngân sách.

Thứ năm, trách nhiệm giám sát, kiểm tra: Bên chủ đầu tư có trách nhiệm giám sát chặt chẽ quá trình thi công của nhà thầu được chỉ định. Các cơ quan quản lý nhà nước cũng cần tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện.

So với đấu thầu rộng rãi, chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có một số ưu điểm về tính kịp thời, năng lực và kinh nghiệm nhà thầu, chi phí: Chỉ định thầu có thể được thực hiện nhanh chóng để đáp ứng yêu cầu khẩn cấp của công trình. Nhà thầu được chỉ định thường là đơn vị có uy tín, năng lực và kinh nghiệm phù hợp. Chi phí tổ chức đấu thầu rộng rãi thường cao hơn so với chỉ định thầu.

Tuy nhiên, chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có một số hạn chế về tính minh bạch, tính cạnh tranh, rủi ro tham nhũng, khó đảm bảo chất lượng và khó kiểm soát chi phí do quá trình lựa chọn nhà thầu không diễn ra công khai, cạnh tranh; không tạo được môi trường cạnh tranh rộng rãi, hạn chế sự lựa chọn của chủ đầu tư; việc chỉ định thầu có thể tạo điều kiện cho các

⁷ Xem thêm: Lê Hoàng Anh, 2023. Trình tự, thủ tục đấu thầu xây lắp theo pháp luật đấu thầu ở Việt Nam hiện nay. Luận án Tiến sĩ luật học. Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam

hành vi tham nhũng, lợi ích nhóm; khó đánh giá và so sánh chất lượng do thiếu sự cạnh tranh và chi phí được xác định thông qua thương thảo, khó kiểm soát so với đấu thầu cạnh tranh.

1.1.3. Các nguyên tắc chủ yếu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Các nguyên tắc chủ yếu khi tiến hành chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước bao gồm:

Nguyên tắc tuân thủ pháp luật: Việc chỉ định thầu phải được thực hiện đúng theo quy định của Luật Đấu thầu và các văn bản hướng dẫn thi hành.

Nguyên tắc minh bạch, công khai: Quy trình, tiêu chí lựa chọn nhà thầu phải được công khai, minh bạch để đảm bảo sự giám sát của cơ quan quản lý nhà nước và cộng đồng.

Nguyên tắc đảm bảo cạnh tranh, công bằng: Việc chọn lựa nhà thầu phải công bằng, tạo cơ hội bình đẳng cho các nhà thầu có năng lực tham gia.

Nguyên tắc hiệu quả, tiết kiệm: Quá trình chỉ định thầu và lựa chọn nhà thầu phải đảm bảo sử dụng vốn ngân sách một cách hiệu quả, tiết kiệm.

Nguyên tắc phù hợp với tính chất, yêu cầu của công trình: Việc chỉ định thầu phải phù hợp với điều kiện, đặc thù của từng công trình, dự án.

Nguyên tắc về trách nhiệm giải trình: Cơ quan chủ quản phải chịu trách nhiệm về quyết định chỉ định thầu và kết quả thực hiện công trình.

Để đảm bảo nguyên tắc minh bạch và cạnh tranh khi chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước, có một số biện pháp như sau:

Một là: công khai thông tin bao gồm công khai rộng rãi về căn cứ, tiêu chí lựa chọn nhà thầu được chỉ định; công khai kết quả lựa chọn nhà thầu được chỉ định.

Hai là, xây dựng tiêu chí lựa chọn rõ ràng, khách quan: tiêu chí lựa chọn nhà thầu phải được xây dựng dựa trên năng lực, kinh nghiệm, uy tín của nhà thầu; tránh các tiêu chí mang tính chủ quan, thiếu minh bạch.

Ba là, tăng cường giám sát, kiểm tra bao gồm tăng cường giám sát của cơ quan quản lý nhà nước, các cơ quan thanh tra, kiểm toán và tạo cơ chế để người dân, các tổ chức xã hội tham gia giám sát quá trình chỉ định thầu.

Bốn là, chế tài xử lý nghiêm các hành vi vi phạm như lợi dụng chỉ định thầu để tham nhũng, gây thất thoát ngân sách.

Năm là đa dạng hóa hình thức lựa chọn nhà thầu, kết hợp chỉ định thầu với các hình thức lựa chọn khác như đấu thầu rộng rãi⁸.

Theo học viên, việc áp dụng đồng bộ các biện pháp trên sẽ góp phần đảm bảo tính minh bạch, cạnh tranh và sử dụng hiệu quả vốn ngân sách nhà nước trong quá trình chỉ định thầu.

1.1.4. Ý nghĩa của chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Theo học viên tổng hợp, chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có ý nghĩa quan trọng sau:

Thứ nhất, đây là hình thức lựa chọn nhà thầu phù hợp với tính chất đặc thù của một số công trình; cho phép lựa chọn nhà thầu có năng lực, kinh nghiệm phù hợp với yêu cầu kỹ thuật, công nghệ cao của công trình; áp dụng kịp thời đối với các dự án khẩn cấp do thiên tai, dịch bệnh, sự cố bất ngờ.

Thứ hai, chỉ định thầu giúp bảo đảm tiến độ, chất lượng thực hiện công trình:

Đối với các giai đoạn tiếp theo của dự án đã được lựa chọn nhà thầu trước đó, việc chỉ định thầu giúp đảm bảo tính liên tục và chất lượng công việc.

Thứ ba, chỉ định thầu giúp tiết kiệm thời gian và chi phí: Đối với các công trình quy mô nhỏ, phạm vi hẹp, chỉ định thầu giúp rút ngắn thời gian và chi phí so với đấu thầu cạnh tranh.

Thứ tư, chỉ định thầu giúp tăng cường trách nhiệm giải trình trong xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước: Cơ quan chủ quản phải chịu trách nhiệm về việc chỉ định thầu và kết quả thực hiện công trình.

⁸ Xem thêm: Phan Chí Thiện, 2023. Pháp luật về đấu thầu đối với dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách – Thực tiễn tại tỉnh An Giang. Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế. Trường Đại học Nam Cần Thơ

Thứ năm, chỉ định thầu giúp đảm bảo hiệu quả sử dụng vốn ngân sách: chỉ định thầu cho các nhà thầu có năng lực, kinh nghiệm phù hợp giúp sử dụng hiệu quả nguồn vốn ngân sách; tránh lãng phí, thất thoát trong quá trình thi công xây dựng.

Thứ sáu, chỉ định thầu có thể giúp nâng cao chất lượng công trình khi chọn lựa các nhà thầu uy tín, có kinh nghiệm sẽ đảm bảo chất lượng công trình; tránh các rủi ro về chất lượng, tiến độ trong quá trình thi công⁹.

Bên cạnh đó, chỉ định thầu có thể giúp khuyến khích phát triển doanh nghiệp, cho các doanh nghiệp địa phương cơ hội góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ tham gia thực hiện các công trình xây dựng ở địa phương.

1.2. Khái quát quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Theo học viên tổng hợp, pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước gồm những nội hàm chính sau đây: Thứ nhất, quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước (bao gồm: Điều kiện về đối tượng thi công được chỉ định thầu; Điều kiện về chủ thể được chỉ định thầu; Thẩm quyền chỉ định thầu); Thứ hai, quy định về quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước (bao gồm Quy trình chỉ định thầu thông thường; Quy trình chỉ định thầu rút gọn); Thứ ba, quy định về điều kiện năng lực nhà thầu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

1.2.1. Quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Theo Điều 23 Luật Đấu thầu năm 2023, việc chỉ định thầu không phải được áp dụng với mọi công trình, dự án xây dựng mà chỉ được áp dụng được áp dụng trong các trường hợp sau đây:

⁹ Nguyễn Đức Thắng, 2017. Pháp luật về lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng. Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế. Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh

Một là, “gói thầu cấp bách cần triển khai nhằm mục tiêu bảo vệ chủ quyền, an ninh quốc gia; gói thầu cần thực hiện để khắc phục ngay hoặc để xử lý kịp thời hậu quả gây ra do thiên tai, hỏa hoạn, tai nạn bất ngờ, sự cố, thảm họa hoặc sự kiện bất khả kháng khác; gói thầu cung cấp dịch vụ tư vấn, phi tư vấn, hàng hóa, xây lắp cần triển khai ngay để tránh gây nguy hại đến tính mạng và tài sản của cộng đồng dân cư trên địa bàn hoặc để không ảnh hưởng nghiêm trọng đến công trình liền kề”. Như vậy, trường hợp chỉ định thầu áp dụng đối với những gói thầu mà trong gói thầu này đặt ra yêu cầu đối với gói thầu đó là gói thầu cần thực hiện mà mục đích thực hiện nhằm khắc phục ngay lập tức, khẩn cấp hoặc áp dụng hình thức trên nhằm xử lý kịp thời các hậu quả đã gây ra do những sự cố bất khả kháng; hoặc được áp dụng đối với những gói thầu mà thực hiện nhằm mục đích đảm bảo tuyệt đối với những vấn đề thuộc bí mật nhà nước; hoặc đối với những gói thầu đề ra nhằm triển khai ngay lập tức để nhằm mục đích tránh ra những nguy hại mà ảnh hưởng trực tiếp đối với sức khỏe, đối với tính mạng, đối với tài sản của toàn bộ những cộng đồng dân cư trên địa bàn bị ảnh hưởng đó hoặc triển khai chỉ định thầu nhằm làm cho vấn đề ảnh hưởng không được diễn ra nghiêm trọng đến những công trình liền kề. Đối với gói thầu này, chủ đầu tư quyết định, chịu trách nhiệm việc chỉ định thầu theo quy trình rút gọn cho nhà thầu có năng lực, kinh nghiệm để thực hiện ngay gói thầu. Trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày bắt đầu thực hiện gói thầu, các bên phải hoàn thiện thủ tục chỉ định thầu bao gồm các bước sau: chuẩn bị và gửi dự thảo hợp đồng cho nhà thầu; hoàn thiện hợp đồng; trình, phê duyệt và công khai kết quả lựa chọn nhà thầu; ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng¹⁰.

Hai là, “gói thầu cấp bách cần triển khai nhằm mục tiêu bảo vệ chủ quyền quốc gia, biên giới quốc gia, hải đảo. Đây là những gói thầu mang tầm vóc quốc gia như những gói thầu nhằm mục đích thực hiện, triển khai những vấn đề cấp bách nhằm mục tiêu chính là công tác bảo vệ đối với vùng biên giới của quốc gia, chủ quyền của đất nước”.

¹⁰ Khoản 2 Điều 23 Luật Đấu thầu 2023

Ba là, “gói thầu thi công xây dựng tượng đài, phù điêu, tranh hoành tráng, tác phẩm nghệ thuật gắn với quyền tác giả từ khâu sáng tác đến thi công công trình. Đây là hình thức chỉ định thầu được áp dụng đối với gói thầu thi công các công trình như gói thầu xây dựng phù điêu, gói thầu xây dựng tranh hoành tráng, gói thầu xây dựng tượng đài, gói thầu xây dựng tác phẩm nghệ thuật không thể tách rời quyền tác giả bắt đầu được thực hiện từ khâu sáng tác đến khâu thi công công trình”.

Bốn là, “gói thầu di dời các công trình hạ tầng kỹ thuật do một đơn vị chuyên ngành trực tiếp quản lý để phục vụ công tác giải phóng mặt bằng; gói thầu rà phá bom, mìn, vật nổ để chuẩn bị mặt bằng thi công xây dựng công trình”;

Như vậy có thể thấy, chỉ định thầu là những gói thầu có lý do riêng như gấp gáp về thời gian, đòi hỏi những yếu tố kỹ thuật đặc thù khi so sánh với tổ chức đấu thầu những công trình khác, thì nhiều công trình quy mô nhỏ, đơn giản sử dụng chỉ định thầu cũng tránh việc lãng phí như với đấu thầu. Một số công trình trọng điểm, di tích lịch sử cần những yêu cầu nghiêm ngặt về kỹ thuật thì chỉ có một số nhà thầu vừa có năng lực xây dựng vừa cần kinh nghiệm về lịch sử, văn hóa nhất định nên cần phải chỉ định thầu.

Năm là gói thầu xây lắp, hỗn hợp có giá gói thầu trong hạn mức không quá 01 tỷ đồng có thể chỉ định thầu do giá trị không lớn. Theo Khoản 3 Điều 23 Luật Đấu thầu 2023, gói thầu này cần đạt đủ điều kiện chỉ định thầu như sau:” a) Có quyết định đầu tư được phê duyệt đối với dự án, trừ gói thầu tư vấn phục vụ công tác chuẩn bị dự án; b) Có kế hoạch lựa chọn nhà thầu được phê duyệt; c) Đã được bố trí vốn để thực hiện gói thầu; d) Có dự toán được phê duyệt theo quy định, trừ gói thầu EP, EC, EPC, gói thầu chia khóa trao tay”.

Tuy nhiên, khi áp dụng chỉ định thầu chủ đầu tư cần lưu ý khoản 6 Điều 23 Luật Đấu thầu 2023 cũng nói rõ: “6. Trường hợp gói thầu quy định tại khoản 1 Điều này đáp ứng điều kiện chỉ định thầu quy định tại khoản 3 Điều này nhưng vẫn có thể áp dụng các hình thức lựa chọn nhà thầu khác quy định tại các điều 21, 22, 24 và 25 của Luật này thì khuyến khích người có thẩm quyền quyết định áp dụng hình thức khác để lựa chọn nhà thầu”.

Có ý kiến giải thích rằng chỉ định thầu không được ưu tiên sử dụng, nếu chủ đầu tư chỉ nhìn vào yếu tố giá gói thầu (phân chi giá gói thầu ở mức để chỉ định thầu được) để thực hiện chỉ định thầu là không nên, khi đó **nếu chủ đầu tư quyết định áp dụng chỉ định thầu sẽ phải nêu rõ được lý do tại sao lựa chọn hình thức chỉ định thầu mà không thực hiện gói thầu theo hình thức khác. Thực tiễn chứng minh rất nhiều đơn vị sau khi bị thanh tra, kiểm tra đã không thể giải trình được được điều này¹¹.**

Để minh họa cho phần lý thuyết nêu trên, có thể nêu thực tế, **một trong những vi phạm phổ biến là chia nhỏ gói thầu, chỉ định thầu không đúng quy định.** Theo Văn bản số 1654/TB-TTCP ngày 20/7/2023 của Thanh tra Chính phủ thông báo kết luận thanh tra việc chấp hành pháp luật trong công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng; công tác quản lý, sử dụng đất đai và đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn tỉnh An Giang, giai đoạn 2015-2020, UBND tỉnh An Giang phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu của một số dự án do Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng và khu vực phát triển đô thị tỉnh, UBND huyện Thoại Sơn và UBND thị xã Tân Châu làm chủ đầu tư, trong đó chia tách thành các gói thầu xây lắp, thiết bị, không đảm bảo theo quy định. Một số gói thầu được chia nhỏ và áp dụng hình thức chỉ định thầu là không đúng quy định tại điểm k, khoản 6, Điều 89 Luật Đấu thầu năm 2013. Trách nhiệm đối với các hạn chế, vi phạm nêu trên thuộc về Chủ tịch UBND tỉnh An Giang, Phó Chủ tịch UBND tỉnh phụ trách lĩnh vực đầu tư xây dựng cơ bản, giám đốc các sở: Kế hoạch và Đầu tư, Xây dựng, Tài chính, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Giáo dục và Đào tạo, Giao thông vận tải, Y tế... Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng công trình giao thông và nông nghiệp tỉnh, Chủ tịch UBND các huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh và các tổ chức, cá nhân có liên quan, thời kỳ 2015-2020. Thanh tra Chính phủ kiến nghị Chủ tịch UBND tỉnh An Giang khắc phục ngay các hạn chế, khuyết điểm trong công tác quản lý Nhà nước về đầu tư xây dựng cơ bản; chấm dứt việc chia

¹¹ Sơn Vũ. Mẫu bộ hồ sơ chỉ định thầu. <https://dauthau.asia/news/dau-thau/mau-bo-ho-so-chi-dinh-thau-1279.html>. Truy cập: 4/6/2024

nhỏ gói thầu không đúng quy định của pháp luật; xử lý theo đúng quy định đối với tổ chức, cá nhân có vi phạm trong lĩnh vực đấu thầu¹².

Khoản 6 Điều 16 Luật Đấu thầu 2023 đã có quy định về 11 hành vi trong đấu thầu không bảo đảm công bằng, minh bạch, bao gồm “hành vi chia nhỏ dự án, dự toán mua sắm thành các gói thầu nhằm mục đích chỉ định thầu; chia dự án, dự toán mua sắm nhằm hạn chế sự tham gia của các nhà thầu. Tùy vào tính chất, mức độ vi phạm và hậu quả gây ra, những hành vi không bảo đảm tính công bằng, minh bạch trong đấu thầu sẽ bị xử lý theo quy định của pháp luật”. Theo quy định tại Điều 37 Nghị định 122/2021/NĐ-CP, “những hành vi không bảo đảm tính công bằng, minh bạch trong đấu thầu sẽ bị phạt tiền từ 200.000.000 đồng đến 300.000.000 đồng”. Nếu mức độ nghiêm trọng hơn, những hành vi không bảo đảm công bằng, minh bạch trong đấu thầu cũng có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định tại Điều 222 Bộ luật Hình sự 2015, như sau: “Người nào thực hiện một trong những hành vi sau đây, gây thiệt hại từ 100.000.000 đồng đến dưới 300.000.000 đồng hoặc dưới 100.000.000 đồng nhưng đã bị xử lý kỷ luật về hành vi này mà còn vi phạm, thì bị phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 01 năm đến 05 năm... đ) Vi phạm quy định của pháp luật về bảo đảm công bằng, minh bạch trong hoạt động đấu thầu”.

Có ý kiến cho rằng đối với đấu thầu hiện nay, nếu tìm được lý do để thực hiện chỉ định thầu thay vì áp dụng các hình thức lựa chọn nhà thầu khác là rất khó, bởi lẽ các gói chỉ định thầu hay áp dụng trong hạn mức chỉ định thầu không có yếu tố đặc thù, đặc biệt nào cả, thời gian tiến độ cũng không thể rút ngắn là bao so với các hình thức đấu thầu khác. Đặc biệt đấu thầu qua mạng trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia giờ đây cực kỳ nhanh chóng, tiện lợi. Nếu áp dụng chỉ định thầu, gần như cũng trải qua các bước cơ bản như chào hàng cạnh tranh hoặc đấu thầu rộng rãi, thủ tục hồ sơ giấy tờ cũng tương đương. Do đó, khi các cơ quan thanh tra, kiểm tra vào thực hiện việc chấp hành pháp luật trong đấu tư, mua sắm công tại đơn vị thì sẽ

¹² Cảnh Nhật (2023). Chia nhỏ gói thầu, chỉ định thầu không đúng quy định. Báo Thanh tra Online. <https://thanhtra.com.vn/thanh-tra/ket-luan-thanh-tra/bai-1-chia-nho-goi-thau-chi-dinh-thau-khong-dung-quy-dinh-213288.html>. Truy cập: 27/1/2025

rất khó giải trình hoặc có lý do chính đáng để thuyết phục tại sao không lựa chọn các hình thức đấu thầu khác tiện lợi, an toàn, minh bạch, công khai và có khả năng đem lại hiệu quả kinh tế, tiết kiệm nguồn vốn nhà nước¹³.

Tuy nhiên, theo học viên, ở địa phương như ở huyện Hàm Thuận Nam, áp dụng chỉ định thầu vẫn phù hợp, đáp ứng yêu cầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước bởi trong thực tế ở huyện, các gói thầu thường có giá trị nhỏ dưới 1 tỷ đồng.

1.2.2. Quy định về quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Quy trình chỉ định thầu rút gọn theo Điều 78 Nghị định 24/2024/NĐ-CP ngày 27/2/2024 của Chính phủ hướng dẫn Luật Đấu thầu về lựa chọn nhà thầu (Nghị định 24/2024/NĐ-CP) được thực hiện như sau: “Căn cứ quy mô, tính chất của gói thầu và thông tin sơ bộ về nhà thầu có khả năng thực hiện gói thầu, **chủ đầu tư hoặc cơ quan trực tiếp quản lý gói thầu xác định và giao cho nhà thầu có năng lực, kinh nghiệm thực hiện ngay gói thầu**. Trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày bắt đầu thực hiện gói thầu, các bên phải hoàn thiện thủ tục chỉ định thầu bao gồm các bước sau: Bước 1: Chuẩn bị và gửi dự thảo hợp đồng cho nhà thầu trong đó xác định yêu cầu về phạm vi, nội dung công việc cần thực hiện, thời gian thực hiện, chất lượng công việc cần đạt được và giá trị tương ứng; Bước 2: Hoàn thiện hợp đồng; Trình, phê duyệt kết quả chỉ định thầu; Bước 3: Ký kết hợp đồng với nhà thầu được chỉ định thầu; Quản lý thực hiện hợp đồng. Bên cạnh đó, cần công khai kết quả chỉ định thầu trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia”.

¹³ Sơn Vũ. Cảnh báo! Không nên chỉ định thầu tùy tiện. <https://dauthau.asia/news/dau-thau/canh-bao-khong-nen-chi-dinh-thau-tuy-tien-1287.html>. Truy cập: 4/6/2024.

QUY TRÌNH CHỈ ĐỊNH THẦU RÚT GỌN THEO QUY ĐỊNH TẠI ĐIỂM M KHOẢN 1 ĐIỀU 23 CỦA LUẬT ĐẦU THẦU

- **Bước 1: Chuẩn bị và gửi dự thảo hợp đồng cho nhà thầu**
- **Bước 2: Hoàn thiện hợp đồng, trình, phê duyệt và công khai kết quả lựa chọn nhà thầu**
- **Bước 3: Ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng**

Hình 1.2.2.1: Quy Định Chỉ Định Thầu Rút Gọn

Việc chỉ định thầu đối với gói thầu trong hạn mức chỉ định thầu theo quy định tại điểm m khoản 1 Điều 23 của Luật Đầu thầu phải được phê duyệt trong kế hoạch lựa chọn nhà thầu. Quy trình chỉ định thầu rút gọn được thực hiện như sau: “a) Chuẩn bị và gửi dự thảo hợp đồng cho nhà thầu: Bên mời thầu căn cứ vào mục tiêu, phạm vi công việc để chuẩn bị và gửi Dự thảo hợp đồng cho nhà thầu được chủ đầu tư dự kiến có khả năng thực hiện gói thầu. Nội dung dự thảo hợp đồng bao gồm các yêu cầu về phạm vi, nội dung công việc cần thực hiện, thời gian thực hiện, chất lượng công việc cần đạt được, giá trị tương ứng và các nội dung cần thiết khác; b) Hoàn thiện hợp đồng, trình, phê duyệt và công khai kết quả lựa chọn nhà thầu: Trên cơ sở dự thảo hợp đồng, bên mời thầu và nhà thầu được đề nghị chỉ định thầu tiến hành hoàn thiện hợp đồng làm cơ sở để trình, phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu và ký kết hợp đồng. Việc công khai kết quả chỉ định thầu theo quy định tại khoản 6 Điều 31 của Nghị định 24/2024/NĐ-CP; c) Ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng: Hợp đồng ký kết giữa các bên phải phù hợp với quyết định phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu và các tài liệu liên quan khác. Việc quản lý thực hiện hợp đồng thực hiện theo quy định tại Điều 33 của Nghị định 24/2024/NĐ-CP”.

Trong thực tế, một trong những vi phạm phổ biến là **chỉ định thầu theo quy định tại điểm m Khoản 1 Điều 23 của Luật Đấu thầu mà chưa được phê duyệt trong kế hoạch lựa chọn nhà thầu**.

Thanh tra Chính phủ đã ban hành Văn bản số 1654/TB-TTCP ngày 20/7/2023, thông báo kết luận thanh tra việc chấp hành pháp luật trong công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng; công tác quản lý, sử dụng đất đai và đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn tỉnh An Giang giai đoạn 2015-2020 trong đó chỉ ra những hạn chế, vi phạm như: UBND tỉnh An Giang không ban hành quyết định đầu tư dự án đường tránh sạt lở bờ Bắc kênh Xáng (thị xã Tân Châu), dự án nhà văn hóa kết hợp trung tâm học tập cộng đồng xã Vĩnh Nhuận và dự án Trường Mẫu giáo Vĩnh Nhuận (huyện Châu Thành), không đúng quy định tại khoản 3, Điều 39 Luật Đầu tư công năm 2014. UBND huyện Thoại Sơn, UBND huyện Châu Phú và UBND thành phố Châu Đốc phê duyệt chủ trương đầu tư dự án trùng lặp với dự án đã được UBND tỉnh An Giang quyết định chủ trương đầu tư và quyết định đầu tư trước đó đang triển khai. Tại hầu hết các dự án được kiểm tra, kế hoạch lựa chọn nhà thầu do Sở Kế hoạch và Đầu tư thẩm định, trình UBND tỉnh An Giang phê duyệt không xác định thời gian cấp vốn để thanh toán cho nhà thầu¹⁴.

Kết luận của Thanh tra tỉnh Quảng Ninh khi tiến hành thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật trong quản lý, thực hiện dự án tổng thể đầu tư xây dựng các trạm quan trắc môi trường tự động để kiểm soát ô nhiễm trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh đã chỉ ra Sở TN&MT không thực hiện trình UBND tỉnh để báo cáo Tỉnh ủy, HĐND tỉnh xem xét, phê duyệt chủ trương đầu tư theo chỉ đạo của UBND tỉnh; triển khai thực hiện công tác chuẩn bị đầu tư theo Văn bản số 1449 ngày 29/3/2013 của UBND tỉnh về việc chủ trương lập dự án đầu tư xây dựng các trạm quan trắc môi trường tự động để kiểm soát ô nhiễm môi trường trên địa bàn tỉnh là chưa đúng quy trình, thủ tục theo quy định. Đồng thời, Sở TN&MT không trình, duyệt kế

¹⁴ Cảnh Nhật (2023). Chia nhỏ gói thầu, chỉ định thầu không đúng quy định. Báo Thanh tra Online. <https://thanhtra.com.vn/thanh-tra/ket-luan-thanh-tra/bai-1-chia-nho-goi-thau-chi-dinh-thau-khong-dung-quy-dinh-213288.html>. Truy cập: 27/1/2025

hoạch đấu thầu (đối với gói thầu tư vấn trước khi dự án được duyệt) và không thực hiện đầy đủ trình tự, thủ tục chỉ định thầu theo quy định; thực hiện chỉ định thầu gói thầu tư vấn lập dự án không đảm bảo điều kiện áp dụng chỉ định thầu¹⁵.

Trường hợp chủ đầu tư không áp dụng quy trình rút gọn mà áp dụng quy trình thông thường thì thực hiện theo quy định tại Điều 76 hoặc Điều 77 của Nghị định 24/2024/NĐ-CP.

Theo Điều 76 Nghị định 24/2024/NĐ-CP, quy trình chỉ định thầu thông thường áp dụng trong trường hợp chỉ có một nhà thầu được xác định để nhận hồ sơ yêu cầu bao gồm các bước như sau:

“Bước 1: Chuẩn bị lựa chọn nhà thầu: a) Lập hồ sơ yêu cầu: Nội dung hồ sơ yêu cầu bao gồm: thông tin tóm tắt về dự án, dự toán mua sắm, gói thầu; chỉ dẫn việc chuẩn bị và nộp hồ sơ đề xuất; tiêu chuẩn đánh giá về năng lực, kinh nghiệm của nhà thầu; tiêu chuẩn đánh giá về kỹ thuật; xác định giá chỉ định thầu; điều kiện về hợp đồng. Sử dụng tiêu chí đạt, không đạt để đánh giá về năng lực, kinh nghiệm và đánh giá về kỹ thuật. Hồ sơ yêu cầu được nêu rõ ký mã hiệu, nhãn hiệu, xuất xứ cụ thể của hàng hóa, các yêu cầu về kỹ thuật, dịch vụ có liên quan (nếu có);

b) Trình, thẩm định và phê duyệt hồ sơ yêu cầu: hồ sơ yêu cầu phải được thẩm định theo quy định tại Điều 129 của Nghị định này trước khi phê duyệt. Việc phê duyệt hồ sơ yêu cầu phải được thực hiện bằng văn bản căn cứ vào tờ trình phê duyệt, báo cáo thẩm định hồ sơ yêu cầu; c) Xác định nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu: Căn cứ quy mô, tính chất của gói thầu và thông tin sơ bộ về nhà thầu có khả năng thực hiện gói thầu, chủ đầu tư xác định một nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu; không phải đánh giá về năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu khi xác định nhà thầu này. Nhà thầu được dự kiến chỉ định thầu và nhận hồ sơ yêu cầu khi có tư cách hợp lệ quy định tại các điểm a, b, c, d, e, g và i khoản 1 Điều 5 của Luật Đấu thầu; đối với nhà thầu là hộ kinh doanh khi có tư cách hợp lệ quy định tại các điểm a, b khoản 2 và các điểm

¹⁵ Trọng Tài (2023). Thực hiện chỉ định thầu không đúng trình tự, thủ tục. Báo Thanh tra Online. <https://thanhtra.com.vn/ket-luan-thanh-tra-E17BD7A25/bai-1-thuc-hien-chi-dinh-thau-khong-dung-trinh-tu-thu-tuc-71E8B5BB.html>. Truy cập: 27/1/2025

d, e khoản 1 Điều 5 của Luật Đấu thầu. Đối với gói thầu mua sắm hàng hóa, nhà thầu là cá nhân, nhóm cá nhân chào thầu sản phẩm đổi mới sáng tạo của mình được dự kiến chỉ định thầu và nhận hồ sơ yêu cầu khi đáp ứng tư cách hợp lệ quy định tại khoản 3 Điều 5 của Luật Đấu thầu”.

“Bước 2: Tổ chức lựa chọn nhà thầu: a) Hồ sơ yêu cầu được phát hành cho nhà thầu dự kiến chỉ định; b) Nhà thầu chuẩn bị và nộp hồ sơ đề xuất căn cứ hồ sơ yêu cầu.

Bước 3: Đánh giá hồ sơ đề xuất và thương thảo về các đề xuất của nhà thầu: a) Việc đánh giá hồ sơ đề xuất được thực hiện theo tiêu chuẩn đánh giá quy định trong hồ sơ yêu cầu. Trong quá trình đánh giá, bên mời thầu mời nhà thầu đến thương thảo (nếu có), làm rõ hoặc sửa đổi, bổ sung nội dung hồ sơ đề xuất để chứng minh việc đáp ứng yêu cầu về năng lực, kinh nghiệm, tiến độ, khối lượng, chất lượng, giải pháp kỹ thuật và biện pháp tổ chức thực hiện gói thầu; b) Nhà thầu được đề nghị chỉ định thầu khi đáp ứng đầy đủ các điều kiện: có hồ sơ đề xuất hợp lệ; có năng lực, kinh nghiệm và đề xuất kỹ thuật đáp ứng yêu cầu của hồ sơ yêu cầu; có giá đề nghị trúng thầu không vượt giá gói thầu được duyệt”.

“Bước 4. Trình, thẩm định, phê duyệt và công khai kết quả chỉ định thầu: Việc trình, thẩm định, phê duyệt và công khai kết quả chỉ định thầu theo quy định tại Điều 31 của Nghị định 24/2024/NĐ-CP.

Bước 5. Hoàn thiện, ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng: Hợp đồng ký kết giữa các bên phải phù hợp với quyết định phê duyệt kết quả chỉ định thầu, hồ sơ đề xuất, hồ sơ yêu cầu và các tài liệu liên quan khác. Việc hoàn thiện, ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng thực hiện theo quy định tại Điều 32 và Điều 33 của Nghị định 4/2024/NĐ-CP”.

QUY TRÌNH CHỈ ĐỊNH THẦU THÔNG THƯỜNG TRƯỜNG HỢP CHỈ CÓ MỘT NHÀ THẦU ĐƯỢC XÁC ĐỊNH ĐỂ NHẬN HỒ SƠ YÊU CẦU

- **Bước 1: Chuẩn bị lựa chọn nhà thầu**
- **Bước 2: Tổ chức lựa chọn nhà thầu**
- **Bước 3: Đánh giá hồ sơ đề xuất và thương thảo về các đề xuất của nhà thầu**
- **Bước 4: Trình, thẩm định; phê duyệt và công khai kết quả chỉ định thầu**
- **Bước 5: Hoàn thiện và ký kết hợp đồng**

Hình 1.2.2.2: Quy Trình Chỉ Định Thầu Thông Thường Trường Hợp Chỉ Có Một Nhà Thầu Được Xác Định Để Nhận Hồ Sơ Yêu Cầu

Theo Điều 77 Nghị định 24/2024/NĐ-CP, quy trình chỉ định thầu thông thường áp dụng trong trường hợp chủ đầu tư gửi hồ sơ yêu cầu cho nhiều hơn một nhà thầu bao gồm các bước như sau:

“Bước 1: Chuẩn bị lựa chọn nhà thầu: Lập, thẩm định và phê duyệt hồ sơ yêu cầu: a) Lập hồ sơ yêu cầu: Nội dung hồ sơ yêu cầu bao gồm: thông tin tóm tắt về dự án, dự toán mua sắm, gói thầu; chỉ dẫn việc chuẩn bị và nộp hồ sơ đề xuất; tiêu chuẩn đánh giá về năng lực, kinh nghiệm của nhà thầu; tiêu chuẩn đánh giá về kỹ thuật, xác định giá thấp nhất; điều kiện về hợp đồng. Sử dụng tiêu chí đạt, không đạt để đánh giá về năng lực, kinh nghiệm và đánh giá về kỹ thuật. Hồ sơ yêu cầu được nêu rõ ký mã hiệu, nhãn hiệu, xuất xứ cụ thể của hàng hóa, các yêu cầu về kỹ thuật, dịch vụ có liên quan (nếu có); b) Trình, thẩm định và phê duyệt hồ sơ yêu cầu: Hồ sơ yêu cầu được thẩm định theo quy định tại Điều 129 của Nghị định 24/2024/NĐ-CP trước khi phê duyệt. Việc phê duyệt hồ sơ yêu cầu được thực hiện bằng văn bản căn cứ vào tờ trình phê duyệt, báo cáo thẩm định hồ sơ yêu cầu; c) Xác định danh sách nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu: Căn cứ quy mô, tính chất của

gói thầu và thông tin sơ bộ về nhà thầu có khả năng thực hiện gói thầu, chủ đầu tư xác định tối thiểu 03 nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu; không phải đánh giá về năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu khi xác định các nhà thầu này.

Nhà thầu dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu khi có tư cách hợp lệ theo quy định tại các điểm a, b, c, d, e, g và i khoản 1 Điều 5 của Luật Đấu thầu; đối với nhà thầu là hộ kinh doanh khi có tư cách hợp lệ quy định tại các điểm a, b khoản 2 và các điểm d, e khoản 1 Điều 5 của Luật Đấu thầu. Đối với gói thầu mua sắm hàng hóa, nhà thầu là cá nhân, nhóm cá nhân chào thầu sản phẩm đổi mới sáng tạo của mình dự kiến được mời nhận hồ sơ yêu cầu khi đáp ứng tư cách hợp lệ quy định tại khoản 3 Điều 5 của Luật Đấu thầu”.

“Bước 2: Tổ chức lựa chọn nhà thầu: a) Hồ sơ yêu cầu được phát hành cho các nhà thầu có tên trong danh sách được mời nhận hồ sơ yêu cầu; b) Nhà thầu chuẩn bị và nộp hồ sơ đề xuất căn cứ hồ sơ yêu cầu.

Bước 3: Đánh giá và làm rõ hồ sơ đề xuất, sửa lỗi và hiệu chỉnh sai lệch, xếp hạng nhà thầu: a) Hồ sơ đề xuất được đánh giá theo nguyên tắc quy định tại Điều 27 hoặc Điều 64 của Nghị định này; b) Việc làm rõ hồ sơ đề xuất thực hiện theo quy định tại Điều 28 hoặc Điều 65 của Nghị định này; c) Việc sửa lỗi và hiệu chỉnh sai lệch thực hiện theo quy định tại Điều 29 hoặc Điều 66 của Nghị định này; d) Việc đánh giá hồ sơ đề xuất thực hiện theo quy định tại Điều 30 hoặc Điều 67, Điều 68 của Nghị định này; đ) Việc xếp hạng nhà thầu thực hiện theo quy định trong hồ sơ yêu cầu”.

Trường hợp áp dụng thương thảo hợp đồng, bên mời thầu mời nhà thầu xếp thứ nhất đến thương thảo hợp đồng. Trong quá trình thương thảo, bên mời thầu có thể yêu cầu nhà thầu làm rõ hoặc sửa đổi, bổ sung nội dung hồ sơ đề xuất để chứng minh việc đáp ứng yêu cầu về năng lực, kinh nghiệm, tiến độ, khối lượng, chất lượng, giải pháp kỹ thuật và biện pháp tổ chức thực hiện gói thầu. Trường hợp thương thảo không thành công, bên mời thầu báo cáo chủ đầu tư xem xét, quyết định mời nhà thầu xếp hạng tiếp theo vào thương thảo.

“Bước 4: Trình, thẩm định, phê duyệt và công khai kết quả chỉ định thầu: Việc trình, thẩm định, phê duyệt và công khai kết quả chỉ định thầu thực hiện theo quy định tại Điều 31 của Nghị định này.

Bước 5: Hoàn thiện, ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng: Hợp đồng ký kết giữa các bên phải phù hợp với quyết định phê duyệt kết quả chỉ định thầu, hồ sơ đề xuất, hồ sơ yêu cầu và các tài liệu liên quan khác. Việc hoàn thiện, ký kết và quản lý thực hiện hợp đồng thực hiện theo quy định tại Điều 32 và Điều 33 của Nghị định này”.

Hình 1.2.2.3: Quy Trình Chỉ Định Thầu Thông Thường Trường Hợp Chủ Đầu Tư Gửi Hồ Sơ Yêu Cầu Cho Nhiều Hơn Một Nhà Thầu

Để thực hiện chỉ định thầu, ngoài việc thực hiện các bước đề đăng tải được Kế hoạch lựa chọn nhà thầu lên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia, có một bước rất quan trọng là bên mời thầu phải thực hiện lập và phê duyệt Hồ sơ yêu cầu. Hồ sơ yêu cầu là toàn bộ tài liệu sử dụng cho hình thức chỉ định thầu, bao gồm các yêu cầu cho gói thầu, làm căn cứ để nhà thầu chuẩn bị hồ sơ đề xuất và để bên mời thầu tổ

chức đánh giá hồ sơ đề xuất gói thầu đó. Ngày 26/04/2024 Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã ban hành các mẫu hồ sơ yêu cầu sử dụng cho các gói thầu cụ thể theo Thông tư 06/2024/TT-BKHĐT (mẫu Hồ sơ đề xuất). Có ý kiến cho rằng không có bất cứ một bộ hồ sơ nào là mẫu chuẩn để xây dựng hồ sơ đề xuất chỉ định thầu cả, lý do mỗi gói thầu là có tính chất khác nhau nếu lấy gói thầu này sao chép cho gói thầu khác là rất nguy hiểm. Tuy nhiên, một bộ hồ sơ đề xuất chỉ định thầu chỉ định thầu gói xây lắp đều có một số điểm chung sau để nhà thầu từ đó xây dựng:

Một là, Đơn đề xuất chỉ định thầu (theo Mẫu số 01 trong các mẫu Hồ sơ đề xuất nêu trên);

Hai là, Thỏa thuận liên danh nếu là nhà thầu liên danh (theo Mẫu số 03 Chương III trong các mẫu Hồ sơ đề xuất nêu trên);

Ba là, Tài liệu chứng minh tư cách hợp lệ, năng lực và kinh nghiệm của nhà thầu, của người ký đơn đề xuất chỉ định thầu gồm: (i) Giấy chứng nhận Đăng ký kinh doanh/Đăng ký doanh nghiệp; (ii) Chứng chỉ năng lực hoạt động xây dựng; (iii) Kê khai Lịch sử không hoàn thành hợp đồng do lỗi của nhà thầu (Theo mẫu trong các mẫu Hồ sơ đề xuất nêu trên)

Nhà thầu cũng cần cung cấp tài liệu chứng minh đã thực hiện nghĩa vụ kê khai thuế và nộp thuế thu nhập doanh nghiệp (thuế thu nhập cá nhân đối với nhà thầu là hộ kinh doanh) của năm tài chính gần nhất so với thời điểm đóng thầu. Nghĩa vụ nộp thuế là nộp thuế với giá trị thuế tương ứng với thuế suất, thu nhập chịu thuế, doanh thu tính thuế nhà thầu kê khai trên Hệ thống thuế điện tử (số thuế đã nộp tương ứng với số thuế phải nộp); trường hợp được chậm nộp thuế, miễn thuế, giảm thuế theo chính sách của Nhà nước thì thực hiện theo quy định này. Nhà thầu nộp các tài liệu như sau: Tờ khai thuế (hoặc thông báo nộp tiền của cơ quan thuế đối với hộ kinh doanh) và Giấy nộp tiền có xác nhận của cơ quan thuế được in từ Hệ thống thuế điện tử hoặc Tờ khai thuế (hoặc thông báo nộp tiền của cơ quan thuế đối với hộ kinh doanh) và xác nhận của cơ quan thuế về việc thực hiện nghĩa vụ thuế; Báo cáo tài chính các năm gần đây (thường là 3 năm).

Nhà thầu cũng cần cung cấp thông tin về: (i) Nhân sự (nếu có yêu cầu): Bảng cấp nhân sự; Chứng chỉ; Khai khai kinh nghiệm công tác (Có mẫu trong các Hồ sơ yêu cầu nêu trên); (ii) Thiết bị thi công: Thiết bị thi công chủ yếu có thể của nhà thầu hoặc do nhà thầu huy động; Thiết bị thi công cần có các giấy tờ kỹ thuật; giấy tờ chứng minh chủ sở hữu phù hợp với kê khai; (iii) Tính hợp lý và khả thi của các giải pháp kỹ thuật, biện pháp tổ chức thi công phù hợp với đề xuất về tiến độ thi công; (iv) Tiến độ thi công; (v) Cách thức quản lý dự án bao gồm: tổ chức quản lý dự án, tổ chức quản lý hiện trường; (vi) Các biện pháp bảo đảm chất lượng; bảo đảm điều kiện vệ sinh môi trường và các điều kiện khác như phòng cháy, chữa cháy, an toàn lao động; (vii) Mức độ đáp ứng các yêu cầu về bảo hành, bảo trì (nếu có); (viii) Các yếu tố thân thiện môi trường (nếu có) gồm việc sử dụng các vật tư, vật liệu, biện pháp tổ chức thi công, dây chuyền, công nghệ thi công và các yếu tố khác (nếu có); (ix) Các yếu tố cần thiết khác có tính chất đặc thù với gói thầu (nếu có).

Việc chỉ định thầu, tức lựa chọn nhà thầu đáp ứng được điều kiện xây dựng công trình phải được cấp có thẩm quyền phê duyệt, cụ thể như sau: “a) Căn cứ báo cáo thẩm định, người có thẩm quyền phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu bằng văn bản để làm cơ sở tổ chức lựa chọn nhà thầu sau khi dự án, dự toán mua sắm được phê duyệt hoặc đồng thời với quyết định phê duyệt dự án, dự toán mua sắm trong trường hợp đủ điều kiện; b) Căn cứ báo cáo thẩm định, người đứng đầu chủ đầu tư hoặc người đứng đầu đơn vị được giao nhiệm vụ chuẩn bị dự án phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu đối với gói thầu cần thực hiện trước khi có quyết định phê duyệt dự án.”

Chủ đầu tư có quyền phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu, khi phát sinh vấn đề về phê duyệt lại chủ trương đầu tư bổ sung thêm thiết kế thì phải đặt ra vấn đề thương lượng với nhà thầu đang được chỉ định, xem nhà thầu này có thể đáp ứng được các điều kiện để đảm bảo thực hiện tốt công việc đối với những phát sinh thêm khi bổ sung thêm thiết kế hay không. Nếu nhà thầu đáp ứng được các điều kiện để đảm bảo thực hiện tốt chủ trương đầu tư bổ sung thêm thiết kế và có thỏa thuận rõ ràng giữa hai bên về việc đảm bảo thực hiện đúng, đủ những công việc

theo thiết kế mới này, thì phía chủ đầu tư có quyền ra quyết định chỉ thầu tiếp tục với nhà thầu trước đây.

Đối với các gói thầu mà dự án đã được phê duyệt trước khi chỉ định thầu, trách nhiệm phê duyệt kế hoạch chỉ định thầu thuộc về người có thẩm quyền quyết định đầu tư. Nếu như việc phê duyệt lại chủ trương đầu tư bổ sung thêm thiết kế dẫn đến hệ quả là nhà thầu đã được chỉ định không đáp ứng được các yêu cầu thay đổi với chủ trương bổ sung thì cần lựa chọn lại nhà thầu và buộc phải thông qua một bản kế hoạch lựa chọn nhà thầu mới với sự phê duyệt của người có thẩm quyền quyết định đầu tư.

Điều 123 Nghị định 24/2024/NĐ-CP quy định về giám sát hoạt động đấu thầu nói chung và hoạt động chỉ định thầu nói riêng của người có thẩm quyền là “Người có thẩm quyền giao cá nhân hoặc đơn vị trực thuộc có chuyên môn về đấu thầu độc lập với chủ đầu tư, bên mời thầu, tổ chuyên gia thực hiện việc giám sát hoạt động đấu thầu đối với gói thầu thuộc dự án, dự toán mua sắm trong phạm vi quản lý của mình khi cần thiết”.

Trình tự, thủ tục giám sát hoạt động đấu thầu của người có thẩm quyền bao gồm: “a) Chuẩn bị giám sát: xác định gói thầu cần giám sát trong kế hoạch lựa chọn nhà thầu; thông báo cho chủ đầu tư về cá nhân, đơn vị thực hiện giám sát, nội dung giám sát hoạt động đấu thầu. Cá nhân hoặc đơn vị thực hiện việc giám sát phải được công khai trong hồ sơ mời thầu, hồ sơ yêu cầu; b) Thực hiện giám sát: cá nhân hoặc đơn vị thực hiện giám sát trao đổi trực tiếp, lập biên bản làm việc hoặc yêu cầu các tổ chức, cá nhân có liên quan báo cáo bằng văn bản về các nội dung giám sát. Chủ đầu tư, bên mời thầu và tổ chức, cá nhân có liên quan có trách nhiệm cung cấp hồ sơ, tài liệu theo yêu cầu của cá nhân hoặc đơn vị thực hiện giám sát; c) Báo cáo kết quả giám sát: cá nhân hoặc đơn vị thực hiện giám sát báo cáo kịp thời bằng văn bản đến người có thẩm quyền khi phát hiện hành vi, nội dung không phù hợp với quy định pháp luật về đấu thầu để có biện pháp xử lý thích hợp, bảo đảm hiệu quả của quá trình lựa chọn nhà thầu”.

Trách nhiệm của cá nhân hoặc đơn vị thực hiện giám sát hoạt động đấu thầu bao gồm: “a) Trung thực, khách quan; không gây phiền hà cho chủ đầu tư, bên mời thầu trong quá trình giám sát; b) Yêu cầu chủ đầu tư, bên mời thầu cung cấp hồ sơ, tài liệu liên quan phục vụ quá trình giám sát; c) Tiếp nhận thông tin phản ánh của nhà thầu và các tổ chức, cá nhân liên quan đến quá trình lựa chọn nhà thầu của gói thầu đang thực hiện giám sát; d) Bảo mật thông tin theo quy định của pháp luật; đ) Chịu trách nhiệm về kết quả giám sát của mình; e) Thực hiện các trách nhiệm khác theo quy định của pháp luật về đấu thầu và pháp luật khác có liên quan”.

Theo Điều 12 Nghị định 24/2024/NĐ-CP, việc giám sát thường xuyên hoạt động đấu thầu của cơ quan quản lý nhà nước về đấu thầu thuộc bộ, ngành, địa phương được thực hiện khi phát hiện hoạt động đấu thầu có dấu hiệu không bảo đảm mục tiêu cạnh tranh, công bằng, minh bạch và hiệu quả kinh tế theo thông tin được tổng hợp trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia hoặc theo kiến nghị, phản ánh của tổ chức, cá nhân liên quan, bao gồm: “a) Chủ đầu tư không trả lời yêu cầu làm rõ hồ sơ mời thầu, không trả lời kiến nghị về hồ sơ mời thầu, kết quả lựa chọn nhà thầu của nhà thầu; b) Chủ đầu tư vi phạm quy định về thời gian đăng tải kế hoạch lựa chọn nhà thầu, kết quả lựa chọn nhà thầu và các thông tin khác; c) Chủ đầu tư có số lượng trung bình nhà thầu tham gia đấu thầu rộng rãi, đấu thầu hạn chế, chào hàng cạnh tranh, chào giá trực tuyến theo quy trình thông thường thấp; d) Chủ đầu tư có nhiều gói thầu có kiến nghị về hồ sơ mời thầu, kết quả lựa chọn nhà thầu; đ) Hồ sơ mời thầu bị kiến nghị có các quy định làm hạn chế cạnh tranh; e) Các thông tin khác có liên quan”.

Trên cơ sở kết quả tổng hợp các nội dung, thông tin quy định tại khoản 1 Điều 12 Nghị định 24/2024/NĐ-CP, cơ quan quản lý nhà nước về đấu thầu thuộc bộ, ngành, địa phương kịp thời thực hiện các biện pháp sau: a) Chấn chỉnh hoạt động đấu thầu trên địa bàn, lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý; b) Yêu cầu chủ đầu tư, người có thẩm quyền xem xét, xử lý tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm (nếu có).

Với quy định tại các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành thì chủ đầu tư của các dự án vốn ngân sách nhà nước có quyền rất lớn. Sau khi được quyết định đầu tư phê duyệt dự án đầu tư xây dựng và kế hoạch đấu thầu thì chủ đầu tư là người có thẩm quyền trong việc thẩm định, phê duyệt thiết kế kỹ thuật, thiết kế bản vẽ thi công và thi công; lựa chọn và quyết định chọn nhà thầu thi công xây dựng; giám sát thi công xây dựng và nghiệm thu công trình hoàn thành để đưa vào sử dụng; thanh toán và quyết toán chi phí đầu tư xây dựng công trình. chủ đầu tư xây dựng công trình là người sở hữu vốn hoặc là người được giao quản lý và sử dụng vốn để đầu tư xây dựng công trình.

Đối với các dự án sử dụng vốn ngân sách nhà nước thì chủ đầu tư xây dựng công trình do người quyết định đầu tư quyết định trước khi lập dự án đầu tư xây dựng công trình phù hợp với quy định của Luật Ngân sách nhà nước. Riêng đối với dự án do bộ trưởng, thủ trưởng cơ quan cấp bộ, chủ tịch UBND các cấp quyết định đầu tư, chủ đầu tư là đơn vị quản lý, sử dụng công trình. Tuy nhiên, có một vấn đề là các văn bản quy phạm pháp luật quy định điều kiện năng lực các nhà thầu khảo sát xây dựng công trình, nhà thầu thiết kế xây dựng công trình, nhà thầu thi công xây dựng công trình, nhà thầu thẩm tra thiết kế xây dựng công trình, nhà thầu quản lý dự án đầu tư xây dựng công trình, nhà thầu giám sát thi công xây dựng rất chặt chẽ nhưng **chỉ có chủ đầu tư và BQLDA đầu tư xây dựng là chưa có quy định cụ thể về điều kiện năng lực hoạt động**. Đối với dự án do Thủ tướng Chính phủ quyết định đầu tư, chủ đầu tư là một trong các cơ quan, tổ chức sau: Bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan khác ở Trung ương (gọi chung là cơ quan cấp bộ), UBND tỉnh, thành trực thuộc Trung ương (gọi chung là UBND cấp tỉnh) và doanh nghiệp nhà nước thì đều là người có đủ năng lực. Nhưng **đối với dự án do Chủ tịch UBND các cấp quyết định đầu tư thì còn nhiều chủ đầu tư không có đủ năng lực thậm chí không có năng lực, không có nghề, không có kinh nghiệm nên quản lý và triển khai dự án thiếu bài bản** ¹⁶. Với những hạn chế như thế thì dễ dàng nhận thấy còn nhiều dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn

¹⁶ Lê Văn Thịnh. Chủ đầu tư là ai?. Báo Xây dựng Online. <https://baoxaydung.com.vn/chu-dau-tu-la-ai-33355.html>. Truy cập: 4/6/2024

ngân sách nhà nước tiến độ thì chậm, chất lượng thì không cao và luôn vượt vốn. Từ những lý do nêu trên, theo học viên, chủ đầu tư dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách nhà nước phải là đơn vị có đủ điều kiện làm chủ đầu tư và người đại diện chủ đầu tư theo quy định của pháp luật cũng phải có đủ điều kiện năng lực. Đơn vị làm chủ đầu tư phải là pháp nhân có cơ cấu tổ chức chặt chẽ, có người đại diện chủ đầu tư phù hợp với loại dự án, có đủ kiến trúc sư, kỹ sư, kỹ sư kinh tế phù hợp với yêu cầu của dự án; đã thực hiện quản lý ít nhất 1 dự án cùng nhóm hoặc 2 dự án nhóm thấp hơn liền kề.

1.2.3. Quy định về điều kiện năng lực nhà thầu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Năng lực nhà thầu là một trong những vấn đề được đưa ra thảo luận rất nhiều trong quá trình xây dựng Luật Đấu thầu nhằm đưa ra được những quy định phù hợp nhất để việc đánh giá năng lực nhà thầu thực sự công bằng, khách quan, mang lại chất lượng cho các công trình, nhất là công trình sử dụng vốn từ ngân sách nhà nước¹⁷.

Theo Khoản 1 Điều 5 Luật Đấu thầu 2023, nhà thầu, nhà đầu tư là tổ chức có tư cách hợp lệ khi đáp ứng đủ các điều kiện sau đây:” a) Đối với nhà thầu, nhà đầu tư trong nước: là doanh nghiệp, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác, đơn vị sự nghiệp công lập, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài đăng ký thành lập, hoạt động theo quy định của pháp luật Việt Nam. Đối với nhà thầu, nhà đầu tư nước ngoài: có đăng ký thành lập, hoạt động theo pháp luật nước ngoài; b) Hạch toán tài chính độc lập; c) Không đang trong quá trình thực hiện thủ tục giải thể hoặc bị thu hồi giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp, giấy chứng nhận đăng ký hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác; không thuộc trường hợp mất khả năng thanh toán theo quy định của pháp luật về phá sản; **d) Có tên trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia trước khi phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư; đ) Bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu theo quy định tại Điều 6 của Luật này; e)**

¹⁷ Dương Văn Cận (2016). Lựa chọn nhà thầu trong đầu tư xây dựng theo Luật Đấu thầu, khó khăn và giải pháp. Tạp chí Xây dựng số 6/2016. Tr.8-13.

Không đang trong thời gian bị cấm tham dự thầu theo quyết định của người có thẩm quyền, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan khác ở Trung ương, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quy định tại khoản 3 Điều 87 của Luật này; g) Không đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự; h) Có tên trong danh sách ngăn đối với trường hợp đã lựa chọn được danh sách ngăn; i) Đối với nhà thầu nước ngoài, phải liên danh với nhà thầu trong nước hoặc sử dụng nhà thầu phụ trong nước, trừ trường hợp nhà thầu trong nước không đủ năng lực tham gia vào bất kỳ phần công việc nào của gói thầu”.

“Theo Khoản 2,3,4 Điều 6 Luật Đấu thầu, nhà thầu tham dự thầu phải độc lập về pháp lý và độc lập về tài chính theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều này và với các bên sau đây: a) Các nhà thầu tư vấn quản lý dự án, tư vấn giám sát; nhà thầu tư vấn lập, thẩm tra, thẩm định hồ sơ thiết kế, dự toán; nhà thầu tư vấn lập, thẩm định nhiệm vụ khảo sát, thiết kế; nhà thầu tư vấn lập, thẩm định hồ sơ mời thầu, hồ sơ yêu cầu; nhà thầu tư vấn đánh giá hồ sơ dự thầu, hồ sơ đề xuất; nhà thầu tư vấn thẩm định kết quả lựa chọn nhà thầu gói thầu đó; b) Các nhà thầu khác cùng tham dự thầu trong một gói thầu đối với đấu thầu hạn chế. Nhà thầu tư vấn giám sát thực hiện hợp đồng, nhà thầu thực hiện hợp đồng, nhà thầu tư vấn kiểm định gói thầu đó phải độc lập về pháp lý và độc lập về tài chính với nhau.

Nhà thầu quy định tại các khoản 1, 2 và 3 Điều này được đánh giá độc lập về pháp lý và độc lập về tài chính khi đáp ứng đủ các điều kiện sau đây: a) Không cùng thuộc một cơ quan hoặc tổ chức trực tiếp quản lý đối với đơn vị sự nghiệp công lập; b) Nhà thầu với chủ đầu tư, bên mời thầu không có cổ phần hoặc phần vốn góp trên 30% của nhau; c) Nhà thầu không có cổ phần hoặc phần vốn góp trên 20% của nhau khi cùng tham dự thầu trong một gói thầu đối với đấu thầu hạn chế; d) Nhà thầu tham dự thầu với nhà thầu tư vấn cho gói thầu đó không có cổ phần hoặc phần vốn góp của nhau; không cùng có cổ phần hoặc phần vốn góp trên 20% của một tổ chức, cá nhân khác với từng bên”.

Theo Khoản 1 Điều 17 Nghị định 24/2024/NĐ-CP, Cơ sở dữ liệu quốc gia về nhà thầu bao gồm: “a) Thông tin về tình trạng pháp lý của nhà thầu; b) Thông tin về

vi phạm của nhà thầu; c) Thông tin về năng lực, kinh nghiệm của nhà thầu, bao gồm: báo cáo tài chính hoặc tài liệu về doanh thu, tài sản ròng; tình hình thực hiện nghĩa vụ kê khai thuế và nộp thuế; nguồn lực tài chính; nhân sự chủ chốt; máy móc, thiết bị chủ yếu; hợp đồng đã và đang thực hiện, năng lực sản xuất, trong đó hợp đồng thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật Đấu thầu được công khai các nội dung chính; d) Thông tin về uy tín của nhà thầu trong việc tham dự thầu bao gồm thông tin về các hành vi vi phạm trong quá trình tham dự thầu quy định tại khoản 1 Điều 18 của Nghị định này; đ) Thông tin về kết quả thực hiện hợp đồng của nhà thầu, bao gồm các thông tin quy định tại khoản 3 Điều 18 của Nghị định này và thông tin về quá trình thực hiện hợp đồng; e) Các thông tin khác về nhà thầu”.

Liên quan đến quy trình chỉ định thầu xây dựng công trình bằng vốn ngân sách nhà nước, theo học viên, hiện tại vẫn chưa có hướng dẫn cụ thể cho việc hoàn thiện hồ sơ dự thầu nhằm thống nhất phương pháp đánh giá và việc lựa chọn nhà thầu đạt được mục tiêu quản lý của Nhà nước trong xây dựng công trình bằng vốn ngân sách nhà nước. Trên thực tế, việc lựa chọn nhà thầu trải qua rất nhiều giai đoạn, trong đó có giai đoạn nộp hồ sơ dự thầu. Từ giai đoạn nộp hồ sơ dự thầu đối với những hồ sơ không hợp lệ là một trong những căn cứ để loại đối tượng tham gia dự thầu. Đặc biệt đối với các công trình xây dựng cơ bản nguồn vốn xây dựng công trình từ ngân sách nhà nước chiếm tỷ lệ cao. Vì vậy, việc hoàn thiện hồ sơ dự thầu nhằm thống nhất phương pháp đánh giá và việc lựa chọn nhà thầu đạt được mục tiêu quản lý của Nhà nước là rất quan trọng. Tuy nhiên, pháp luật đấu thầu chưa có hướng dẫn cụ thể cho việc hoàn thiện hồ sơ dự thầu nhằm thống nhất phương pháp đánh giá và việc lựa chọn nhà thầu đạt được mục tiêu quản lý của Nhà nước đối với các dự án đầu tư xây dựng xây dựng cơ bản¹⁸.

Ngoài ra, còn có câu hỏi đặt ra là chỉ định thầu có phải đăng tải thông tin lên Mạng đấu thầu quốc gia không? Theo Điều 7 Luật Đấu thầu 2023, phải đăng tải thông tin lên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia đối với những gói thầu có các nội

¹⁸ Nguyễn Trọng Bảy. Pháp luật về đấu thầu trong lĩnh vực xây dựng cơ bản. Tạp chí Tòa án nhân dân điện tử. <https://tapchitoaan.vn/phap-luat-ve-dau-thau-trong-linh-vuc-xay-dung-co-ban8630.html>. Truy cập: 14/6/2024

dung thông tin sau: “1.Thông tin về dự án, kế hoạch lựa chọn nhà thầu; 2.Thông báo mời quan tâm, thông báo mời sơ tuyển; 3.Thông báo mời thầu; 4.Danh sách ngắn; 5.Hồ sơ mời quan tâm, hồ sơ mời sơ tuyển, hồ sơ mời thầu và các nội dung sửa đổi, làm rõ hồ sơ (nếu có); 6.Kết quả mở thầu đối với đấu thầu qua mạng; 7. Kết quả lựa chọn nhà thầu; 8. Thông tin chủ yếu của hợp đồng; 9. Thông tin xử lý vi phạm pháp luật về đấu thầu; 10. Thông tin về kết quả thực hiện hợp đồng của nhà thầu; 11.Thông tin khác có liên quan”.

Đối với gói thầu thực hiện bằng hình thức chỉ định thầu, vẫn phải tiến hành lập kế hoạch lựa chọn nhà thầu, thông báo kết quả lựa chọn nhà thầu. Do đó, theo học viên, khi thực hiện chỉ định thầu, bên mời thầu vẫn phải đăng tải những thông tin này lên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia, cũng như các thông tin phát sinh khác trong quá trình lựa chọn nhà thầu, nếu thông tin thuộc các nội dung thông tin nêu trên.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

Chương 1 đã trình bày cơ sở lý thuyết bao gồm khái niệm, đặc điểm, nguyên tắc và ý nghĩa của chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Ở Chương 1 cũng đã khái quát quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước. Theo học viên, quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước (bao gồm: Điều kiện về đối tượng thi công được chỉ định thầu; Điều kiện về chủ thể được chỉ định thầu; Thẩm quyền chỉ định thầu); quy định về quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước (bao gồm Quy trình chỉ định thầu thông thường; Quy trình chỉ định thầu rút gọn); quy định về điều kiện năng lực nhà thầu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước như đã trình bày ở trên đã tương đối minh bạch, hợp lý, thống nhất, khả thi; các sai phạm chủ yếu là do quá trình áp dụng quy định pháp luật trong thực tiễn.

Nội dung Chương 1 là cơ sở lý luận và cơ sở pháp lý để học viên vận dụng trong quá trình triển khai nghiên cứu nội dung Chương 2 về thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam tỉnh Bình Thuận.

Chương 2: THỰC TIỄN ÁP DỤNG PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU THI CÔNG XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI HUYỆN HÀM THUẬN NAM, TỈNH BÌNH THUẬN

2.1. Khái quát về hoạt động thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận

Huyện Hàm Thuận Nam cách thành phố Phan Thiết 28 km về phía tây – tây nam, cách Thành phố Hồ Chí Minh 155 km về phía đông, có vị trí địa lý phía đông giáp thành phố Phan Thiết, phía tây giáp huyện Hàm Tân, phía tây nam giáp thị xã La Gi, phía tây bắc giáp huyện Tánh Linh, phía nam giáp Biển Đông, phía bắc và đông bắc giáp huyện Hàm Thuận Bắc. Huyện Hàm Thuận Nam có dân số khoảng 101.500 người diện tích tự nhiên 105.178,2 ha, có 13 đơn vị hành chính trực thuộc, gồm thị trấn Thuận Nam (huyện lỵ) và 12 xã: Hàm Càn, Hàm Cường, Hàm Kiệm, Hàm Minh, Hàm Mỹ, Hàm Thạnh, Mương Mán, Mỹ Thạnh, Tân Lập, Tân Thành, Tân Thuận, Thuận Quý.

Hàm Thuận Nam đang trên đà phát triển với nhiều dự án xây dựng khu công nghiệp: Hàm Kiệm 1, Hàm Kiệm 2 (đã đi vào hoạt động) Hàm Cường (đang hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật); và cảng nước sâu Tân Thành (đang triển khai)¹⁹.

Hàm Thuận Nam được đánh giá là một huyện có vị trí địa lý thuận lợi, gần thành phố Phan Thiết, có đường Quốc lộ 1A, đường bộ cao tốc Bắc - Nam và tuyến đường sắt Bắc-Nam đi qua địa bàn; có cả biển, đồng bằng, đồi núi với nguồn tài nguyên thiên nhiên khá phong phú, thắng cảnh đẹp thuận lợi cho phát triển du lịch, đánh bắt, nuôi trồng hải sản và phát triển kinh tế trang trại; có điều kiện phát triển kinh tế đa dạng kết hợp giữa miền núi, đồng bằng trung du và ven biển. Nền kinh tế của tỉnh Bình Thuận nói chung và huyện Hàm Thuận Nam nói

¹⁹ Xem thêm: Trang Thông tin Đảng bộ huyện Hàm Thuận Nam. Vài nét về huyện Hàm Thuận Nam. <https://hamthuannam.binhthuan.dcs.vn/Gi%E1%BB%9Bi-thi%E1%BB%87u/post/10983/vai-net-ve-huyen-ham-thuan-nam>. Truy cập: 22/3/2024

riêng đang trên đà phát triển. Một số công trình đã và đang được đầu tư xây dựng trên địa bàn huyện như: Đường bộ cao tốc Bắc – Nam; Đường ĐT 719B; Đường Hàm Kiệm Tiến Thành; Kênh chuyển nước Đu Đủ - Tân Thuận – Tân Thành; Hồ Ka Pét. . . và các công trình giao thông, thủy lợi, điện, công trình phúc lợi khác sẽ góp phần tạo điều kiện thuận lợi phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 – 2025 và kế hoạch đầu tư công hàng năm của huyện được quan tâm xây dựng và triển khai thực hiện tích cực; hiệu quả sử dụng vốn đầu tư công được quan tâm hơn; tăng cường chỉ đạo khắc phục tình trạng đầu tư dàn trải, hạn chế nợ đọng XDCB, nâng cao chất lượng công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực đầu tư XDCB²⁰.

Theo Báo cáo Số 363/BC-UBND ngày 24/11/2022 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Tình hình thực hiện nhiệm vụ Kinh tế - Xã hội, Quốc phòng - An ninh năm 2022; phương hướng, nhiệm vụ năm 2023”, tổng nguồn vốn đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn huyện (đã có Quyết định phân khai vốn) là 159,199 tỷ đồng; trong đó, vốn ngân sách huyện là 81,042 tỷ đồng. Chủ đầu tư các công trình đã chủ động phối hợp với đơn vị thi công đẩy nhanh tiến độ thi công các công trình chuyển tiếp sớm hoàn thành đưa vào sử dụng; tích cực hoàn thiện hồ sơ để khởi công các công trình mới trong kế hoạch năm 2022 đảm bảo tiến độ.

Ngày 18/8/2022, UBND huyện đã ban hành Quyết định số 02/2022/QĐ-UBND về tiếp tục phát triển giao thông nông thôn trên địa bàn huyện giai đoạn 2021-2025. Trên cơ sở tổng hợp nhu cầu đăng ký kế hoạch xây dựng đường giao thông nông thôn trên địa bàn các xã, thị trấn, UBND huyện đã ban hành Công văn số 2125/UBND-KTHT ngày 16/9/2022 về triển khai thực hiện xây dựng đường giao thông nông thôn năm 2022 với 83 tuyến đường với chiều dài 26,751Km, tổng mức đầu tư dự kiến là 25,586 tỷ đồng. Đồng thời, UBND huyện đã giao Phòng Kinh tế và Hạ tầng thẩm định các hồ sơ đường giao thông nông thôn tại Công văn số 2551/UBND-KTHT để UBND các xã, thị trấn phê duyệt và triển khai các bước tiếp theo theo quy định. Đến nay, Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện đã thẩm định

²⁰ Báo cáo Số 111/BC-UBND ngày 26/4/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Đánh giá giữa kỳ tình hình thực hiện phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021 – 2025”

07 tuyến đường trên địa bàn các xã Hàm Cường, Hàm Kiệm và thị trấn Thuận Nam với chiều dài 2.303 m, tổng mức đầu tư dự kiến trên 2 tỷ đồng.

Theo Báo cáo Số 419/BC-UBND ngày 14/12/2022 “Tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư phát triển năm 2022 và nhiệm vụ năm 2023” của UBND huyện Hàm Thuận Nam, tổng kế hoạch vốn đầu tư phát triển năm 2022 là: 563.719,258 triệu đồng; Trong đó:

(i) Nguồn vốn do các Sở, ngành của tỉnh làm chủ đầu tư: 450,299 tỷ đồng; công trình do các Sở, ngành của tỉnh làm chủ đầu tư trên địa bàn huyện cụ thể như sau: 1. Lĩnh vực giao thông: 378 tỷ đồng; phân khai cho 09 công trình; trong đó, 03 công trình đã hoàn thành; 01 công trình đang hoàn thiện; 04 công trình đang thực hiện; 01 công trình đang trồng rừng thay thế; 2. Lĩnh vực thủy lợi: 69,299 tỷ đồng; phân khai cho 03 công trình; trong đó, 01 công trình chuyển tiếp (Kênh tiếp nước Sông Móng - Hàm Cản); 02 công trình mới (Hồ chứa nước Ka Pét; Đập ngăn mặn Sông Phan) đang hoàn chỉnh hồ sơ;

(ii) Nguồn vốn NSTT của tỉnh Tổng kế hoạch vốn tỉnh đã giao cho huyện là 34,213 tỷ đồng; được phân bổ như sau: 02 công trình chuẩn bị đầu tư; hiện đang trình phê duyệt hồ sơ BCKTKT; 05 công trình chuyển tiếp; trong đó: 03 công trình đã hoàn thành (Kiên cố hóa đường liên thôn xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa đường trung tâm huyện đi xã Tân Lập và Hàm Minh, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Tân Thành, huyện Hàm Thuận Nam); 01 công trình đã hoàn thành (Gói thầu số 1 (Kênh tưới Hàm Thạnh); 01 công trình đã hoàn thành công tác ĐBGT đang thi công tiếp gói san nền (Công viên Trung tâm huyện); 03 công trình mới; trong đó: 01 công trình đã hoàn thiện mặt đường BTXM (Kiên cố hóa đường Bàu Vườn, Giếng Dâu và ngã ba ông Nghĩa đi xóm Bắc, xã Hàm Thạnh, huyện Hàm Thuận Nam); 02 công trình đã bàn giao mặt bằng chuẩn bị khởi công (Nâng cấp, mở rộng đường vào hồ Tân Lập, thị trấn Thuận Nam; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Mương Mán, huyện Hàm Thuận Nam).

Nguồn vốn Ngân sách huyện tự cân đối bao gồm: 1. Nguồn vốn quỹ đất của huyện 2022 Tổng kế hoạch vốn là 20 tỷ đồng; được phân bổ như sau: Thanh toán nợ cho 49 công trình đã hoàn thành. Phân bổ vốn cho 01 công trình chuyển tiếp (S/c Nhà làm việc UBND xã Hàm Minh năm 2021) đã hoàn thành; 2. Vốn Sự nghiệp giao thông 2022: Tổng kế hoạch vốn là 1,0 tỷ đồng; được phân bổ như sau: Thanh toán nợ cho 07 công trình đã hoàn thành. Phân bổ vốn cho 02 hạng mục công trình mới; trong đó: Gói thầu năm 2022 đang lựa chọn nhà thầu (Sửa chữa các tuyến đường trên địa bàn xã Hàm Cường, thị trấn Thuận Nam và xã Tân Thuận); 01 hạng mục chuẩn bị khởi công (Nâng cấp, sửa chữa đường trục chính khu phố Lập Bình, thị trấn Thuận Nam).

Cụ thể tại thị trấn Thuận Nam đã tiếp tục triển khai phương án làm đường giao thông bê tông xi măng, kết quả đăng ký 13 tuyến/07 khu phố với chiều dài 4,8km và tổng kinh phí 4,948 tỷ đồng, trong đó: tỉnh hỗ trợ 2.128,007 triệu đồng, huyện hỗ trợ 841,305 triệu đồng và nhân dân đóng góp 1.979,541 triệu đồng; đến nay, UBND thị trấn đã phê duyệt được 07 tuyến đường với tổng chiều dài 1,642Km, tổng kinh phí đầu tư dự kiến 1.515,155 triệu đồng; trong đó: tỉnh hỗ trợ 651,517 triệu đồng, huyện hỗ trợ 257,576 triệu đồng và nhân dân đóng góp 606,062 triệu đồng²¹.

Theo Báo cáo Số 484 /BC-UBND ngày 12/12/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư phát triển năm 2023 và nhiệm vụ năm 2024”, Tổng kế hoạch vốn đầu tư phát triển năm 2023 là: 691.734,877 triệu đồng, trong đó: Nguồn vốn do các Sở, ngành của tỉnh làm chủ đầu tư: 478.250 triệu đồng; Nguồn vốn ngân sách tập trung (NSTT) của tỉnh: 24.273 triệu đồng; Nguồn vốn Xổ số kiến thiết: 35.245 triệu đồng; Nguồn vốn Ngân sách huyện năm 2023: 14.135,877 triệu đồng.

Tổng kế hoạch vốn NSTT tỉnh đã giao cho huyện là 24,273 tỷ đồng được phân bổ như sau: 08 công trình hoàn thành và chuyển tiếp; trong đó: 06 công trình đã hoàn thành (Kiên cố hóa đường trung tâm huyện đi xã Tân Lập và

²¹ Báo cáo số 234/BC - UBND ngày 12/12/2022 của UBND Thị trấn Thuận Nam “Báo cáo Tình hình thực hiện nhiệm vụ KT-XH, QP-AN năm 2022, phương hướng nhiệm vụ năm 2023”

Hàm Minh, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Tân Thành, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa đường Bàu Vườn, Giếng Dầu và ngã ba ông Nghĩa đi xóm Bắc, xã Hàm Thạnh, huyện Hàm Thuận Nam; Nâng cấp, mở rộng đường vào hồ Tân Lập, thị trấn Thuận Nam; Kênh tưới Hàm Thạnh); 01 công trình đang thi công (Kiên cố hóa đường liên thôn xã Mương Mán, kết nối với xã Hàm Thạnh, Hàm Kiệm, huyện Hàm Thuận Nam); 01 công trình đã bàn giao mặt bằng thi công (Hệ thống thoát lũ trung tâm huyện Hàm Thuận Nam); 03 công trình mới; toàn bộ đang thi công (Kiên cố hóa đường ngã ba cầu treo đi Dinh Chúa Cậu, xã Tân Thuận, huyện Hàm Thuận Nam ; Nâng cấp, mở rộng đường Phú Phong - Hàm Mỹ đi Mương Mán, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa các tuyến đường liên thôn còn lại của xã Hàm Minh, huyện Hàm Thuận Nam); - 03 công trình được ghi vốn chuẩn bị đầu tư; trong đó, 02 công trình đã phê duyệt BCKTKT (Nâng cấp, cải tạo đường Nguyễn Trãi và Nguyễn Minh Châu -đoạn từ Km1+438 đến m4+228, thị trấn Thuận Nam, huyện Hàm Thuận Nam; Kiên cố hóa đường từ Quốc lộ 1 (Km1723+00) đi thôn Phú Thọ, xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam); 01 công trình đang trình xin điều chỉnh chủ trương đầu tư (Kênh thoát lũ khu vực dự án Trung Sơn, huyện Hàm Thuận Nam).

Tổng kế hoạch vốn từ nguồn vốn Xổ số kiến thiết tỉnh đã giao cho huyện là 34,463 tỷ đồng; được phân bổ như sau: 18 công trình hoàn thành và chuyển tiếp; toàn bộ đã hoàn thành đưa vào sử dụng; 02 công trình mới; trong đó, 01 công trình đã hoàn thành (Trường Trung học cơ sở Hàm Kiệm, huyện Hàm Thuận Nam (khởi phòng học bộ môn); 01 công trình đang thi công (Trường Tiểu học Thuận Nam 2, huyện Hàm Thuận Nam); 14 công trình được ghi vốn chuẩn bị đầu tư; trong đó, 01 công trình đã được phê duyệt BCKTKT, 02 công trình đang trình thẩm định BCKTKT, 09 công trình đang xin điều chỉnh chủ trương đầu tư (trong đó có công trình: Đường khu trung tâm hành chính huyện đi Tân Thành, Tân Thuận và Thuận Quý, huyện Hàm Thuận Nam); 02 công trình đang trình phê duyệt chủ trương đầu

tư - do tỉnh mới bổ sung (Trường THPT Lương Thế Vinh, huyện Hàm Thuận Nam; Trường THPT Hàm Thuận Nam, huyện Hàm Thuận Nam).

Tổng kế hoạch vốn từ nguồn vốn quỹ đất 2023 của huyện là 30 tỷ đồng; được phân bổ như sau: Thanh toán nợ cho 46 công trình đã hoàn thành; Phân bổ vốn cho 13 công trình mới; trong đó, 01 công trình đã hoàn thành (Nhà sinh hoạt chung cho Đoàn Biên phòng Tân Thành); 03 công trình đang thi công (Cải tạo, nâng cấp sân vườn, nhà để xe khuôn viên UBND huyện Hàm Thuận Nam; Nhà làm việc Công an xã Mỹ Thạnh; Nhà làm việc Công an xã Thuận Quý); 03 công trình đã bàn giao mặt bằng chuẩn bị khởi công (Nhà làm việc Thanh tra Nhà nước huyện Hàm Thuận Nam; Nhà làm việc Tổ Một cửa huyện Hàm Thuận Nam; Hoàn thiện mặt bằng, giao thông, thoát nước và các công trình khác trong nội bộ Công viên Trần Phú, huyện Hàm Thuận Nam); 06 công trình còn lại, đang hoàn chỉnh hồ sơ và xây dựng kế hoạch đấu thầu.

Tổng kế hoạch vốn từ Nguồn vốn vượt thu ngân sách năm 2022 là 23,827 tỷ đồng; được phân bổ như sau: Thanh toán nợ cho 07 công trình đã hoàn thành; Phân bổ vốn hoàn tạm ứng ngân sách 11,64013 tỷ đồng; Phân bổ vốn cho 28 công trình chuyển tiếp; trong đó: 14 công trình quy hoạch (trong đó, quy hoạch chung xây dựng xã Hàm Cường, xã Tân Lập, xã Tân Thuận, xã Hàm Thạnh đã được phê duyệt; quy hoạch chung xây dựng 08 xã còn lại đang trình phê duyệt và đang hoàn thiện); 11 công trình đã hoàn thành (Kiên cố hóa đường liên thôn xã Hàm Càn; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Mương Mán; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Hàm Thạnh; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Hàm Cường; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Hàm Minh; Vía hè đường Trần Hưng Đạo, thị trấn Thuận Nam - đoạn từ cầu Ông Quý đến Công an huyện; Kiên cố hóa đường liên thôn xã Tân Lập; Nhà Văn hóa thôn Cây Găng, xã Tân Thành; S/c Nhà Văn hóa các thôn xã Hàm Kiệm; S/c Nhà Văn hóa các thôn xã Hàm Mỹ; Đường vào các khu SX còn lại, xã Mỹ Thạnh); 03 công trình đang thi công (Kiên cố hóa đường liên thôn xã Tân Thuận; Trung tâm Bồi dưỡng chính trị huyện - Khối hành chính hiệu bộ và 01 Phòng học; Xây dựng Nhà Văn hóa thôn Phú Phong).

Theo Công văn số 641/UBND-KTHT ngày 24/3/2023 của UBND huyện về việc kế hoạch xây dựng đường giao thông nông thôn năm 2023 theo Đề án tiếp tục phát triển giao thông nông thôn trên địa bàn huyện, giai đoạn 2021-2025 và Công văn số 2771/UBND-KTHT ngày 18/10/2023 của UBND huyện về việc điều chỉnh, bổ sung kế hoạch xây dựng đường giao thông nông thôn tại Công văn số 641/UBND-KTHT ngày 24/3/2023 của UBND huyện; trong năm 2023, UBND huyện giao UBND thị trấn Thuận Nam làm chủ đầu tư 19 tuyến đường với tổng chiều dài 4,925Km, tổng kinh phí đầu tư 5.399,005 triệu đồng; trong đó: tỉnh hỗ trợ 4.113,135 triệu đồng, huyện hỗ trợ 917,135 triệu đồng và nhân dân đóng góp 2.159,602 triệu đồng; đến nay, UBND thị trấn đã lập hồ sơ phê duyệt 16 tuyến đường, đã thi công hoàn thành 14 tuyến đường với tổng chiều dài 3,882Km, tổng kinh phí đầu tư 4.155,748 triệu đồng, nhân dân đóng góp 1.662,299 triệu đồng, đã nghiệm thu đưa vào sử dụng 10 tuyến đường; đang trình phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện thẩm định hồ sơ báo cáo kinh tế kỹ thuật 01 tuyến đường (đường từ QL1A tới nhà ông Võ Lợi, Kp Lập Bình) và tổ chức họp dân triển khai 02 tuyến đường còn lại; dự kiến thi công và hoàn thành kế hoạch trong tháng 01/2024. Đã giải ngân 935,095 triệu đồng/1.499,336 triệu đồng kế hoạch vốn ngân sách tỉnh hỗ trợ trong năm 2023²².

Theo Quyết định Số 03/2023/QĐ-UBND ngày 19/6/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Ban hành Quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức của Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Hàm Thuận Nam”, Phòng Kinh tế và Hạ tầng là cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân huyện; có chức năng tham mưu, giúp Ủy ban nhân dân huyện quản lý nhà nước về các lĩnh vực: quy hoạch xây dựng, kiến trúc, hoạt động đầu tư xây dựng, phát triển đô thị, hạ tầng kỹ thuật, nhà ở, công sở, vật liệu xây dựng trên địa bàn; giao thông vận tải; công thương ở địa phương; khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo trên địa bàn và thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn theo ủy quyền của Ủy ban nhân dân huyện và theo quy định của pháp luật. Liên quan đến hoạt động chỉ định thầu thi công xây dựng công trình

²² Báo cáo số 261/BC – UBND ngày 14/12/2023 của UBND Thị trấn Thuận Nam “Báo cáo Tình hình thực hiện nhiệm vụ KT-XH, QP-AN năm 2023, phương hướng nhiệm vụ năm 2024”

sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam tỉnh Bình Thuận, theo học viên, Phòng Kinh tế và Hạ tầng có chức năng, nhiệm vụ cụ thể là: (i) Tham mưu, giúp cho Ủy ban nhân dân huyện trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ các lĩnh vực: Quy hoạch xây dựng; kiến trúc; hoạt động đầu tư xây dựng; phát triển đô thị; hạ tầng kỹ thuật; nhà ở; công sở; vật liệu xây dựng trên địa bàn theo quy định của pháp luật và phân công, phân cấp của Ủy ban nhân dân tỉnh; (ii) Thực hiện thẩm định báo cáo nghiên cứu khả thi đầu tư xây dựng, thiết kế triển khai sau thiết kế cơ sở của dự án đầu tư xây dựng, kiểm tra công tác nghiệm thu công trình xây dựng trên địa bàn theo phân cấp của Ủy ban nhân dân tỉnh; (iii) Trình Ủy ban nhân dân huyện các dự án đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng giao thông trên địa bàn theo quy định của pháp luật và phân công, phân cấp của Ủy ban nhân dân tỉnh.

2.2. Thực tiễn áp dụng các quy định pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận

Trong giai đoạn 2021 - 2023, trên địa bàn huyện Hàm Thuận Nam đã thực hiện đầu tư xây dựng cơ bản, quản lý dự án 98 dự án với 486 gói thầu, trong đó: 78 gói thầu được đưa ra đấu thầu, 408 gói thầu chỉ định thầu (chiếm gần 84% tổng số gói thầu); UBND Thị trấn Thuận Nam và 12 xã đã thực hiện đầu tư xây dựng cơ bản với 896 gói thầu, trong đó: 101 gói thầu được đưa ra đấu thầu, 795 gói thầu chỉ định thầu (chiếm 88,7% tổng số gói thầu).

Bảng 2.1 Phân Loại Công Trình Chỉ Định Thầu Trong Các Công Trình Sử Dụng Vốn Ngân Sách Nhà Nước Tại Huyện Hàm Thuận Nam

Nhóm công trình	2021	2022	2023
Công trình công cộng, có tính cấp bách (đê bao, tràn phân lũ, cầu, kè,	6	5	8
Công trình hạ tầng kỹ thuật khác (hệ thống xả thải, đường điện ...)	5	5	7

Công trình thuộc các Đề án phát triển kinh tế xã hội, nông thôn mới	22	35	35
Trường học các cấp	17	22	34
Nâng cấp, mở rộng các tuyến đường giao thông	31	34	45
Trụ sở, nhà làm việc, nhà sinh hoạt các xã, phường, khu dân cư	113	184	187
Tổng	194	285	316

Qua số liệu cho thấy, hầu hết các công trình được chỉ định thầu trong giai đoạn 2021-2023 của UBND Thị trấn Thuận Nam và các xã đều rơi vào nhóm 1 (công trình có tính cần thiết) và nhóm 6, tức là các công trình công cộng, trụ sở cơ quan nhà nước, các công trình hạ tầng kỹ thuật chung. Cụ thể:

Nhóm công trình được chỉ định thầu là trụ sở cơ quan, đơn vị sự nghiệp, nhà làm việc, nhà sinh hoạt của khu dân cư tại các xã, phường trên địa bàn huyện chiếm tỉ lệ cao nhất.

Nhóm công trình được chỉ định thầu là cơ sở hạ tầng kỹ thuật, chủ yếu là các tuyến đường giao thông nông thôn quy mô nhỏ cần được nâng cấp, mở rộng theo yêu cầu phát triển đô thị chiếm vị trí thứ hai.

Đứng thứ ba là việc chỉ định thầu xây dựng, sửa chữa mới một số phòng học, khu vực làm việc, mở rộng các trường mầm non, trường tiểu học, trường THCS. Các công trình này phụ thuộc vào ngân sách khá lớn nên hầu hết được chia làm nhiều gói thầu khác nhau trải dài trong nhiều năm tuy chỉ với 1 cơ sở.

Thấp nhất là các nhóm công trình công cộng, có tính cấp thiết như xây dựng các tuyến đê bao, kè, tràn phân lũ) để đảm bảo an toàn cho người dân và các công trình hạ tầng kỹ thuật khác (như hệ thống ống cống xả thải, hệ thống đường điện ngầm).

Như vậy có thể thấy, hầu hết các công trình được chỉ định thầu sử dụng vốn ngân sách nhà nước trong giai đoạn 2021 - 2023 trên địa bàn huyện Hàm Thuận

Nam đều là các công trình xây dựng để đảm bảo các lợi ích chung như công trình đê, kè; trường học; đường giao thông; trụ sở làm việc của cơ quan nhà nước hay các nhà sinh hoạt cho cộng đồng dân cư.

Số liệu thống kê cho thấy, hầu hết các công trình này đều có dự toán kinh phí dưới 1 tỷ đồng, tức đều đáp ứng được điều kiện về chỉ định thầu liên quan đến hạn mức công trình²³.

Có thể thấy hầu hết các công trình chỉ định thầu thi công sử dụng vốn từ ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Hàm Thuận Nam đều là các dự án do UBND tỉnh phê duyệt, Sở Kế hoạch và Đầu tư phê duyệt giao cho UBND huyện làm chủ đầu tư mà không có giao cho chủ đầu tư nào khác. Chính vì vậy, có thể đánh giá có sự chênh lệch nhất định trong các dự án được chỉ định thầu khi không có chủ đầu tư nào khác. Việc dồn quá nhiều dự án được phê duyệt cho UBND huyện sẽ khiến áp lực cho việc lựa chọn nhà thầu, phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu của UBND huyện lớn, không tránh khỏi những sai sót trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện.

Cũng qua kết quả khảo sát cho thấy, nhiều công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước nhất là các công trình như cầu, kè, đường giao thông đã được các nhà thầu thi công ngay cả khi chưa có quyết định chỉ định thầu²⁴. UBND tỉnh đã giao nhiệm vụ cho các Sở, ngành, Ban quản lý dự án, UBND huyện tổ chức triển khai thực hiện thi công cho đảm bảo kịp tiến độ. Các Sở, ngành, Ban quản lý dự án, UBND huyện đã làm việc trước với các nhà thầu thi công và giải thích với lý do là để kịp tiến độ do đây là những công trình quan trọng, cần thiết để đảm bảo đời sống người dân. Nhưng việc ký kết hợp đồng và thực hiện thi công trước khi có quyết định chỉ định thầu có thể là trái với quy định của pháp luật về thi công xây dựng công trình.

Thực tiễn áp dụng quy định pháp luật về điều kiện và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm

²³ Xem Văn bản số 395/UBND ngày 27/10/2023 UBND Thị trấn Thuận Nam “V/v cung cấp danh sách các công trình xây dựng sử dụng nguồn vốn nhà nước từ năm 2020 đến năm 2023 trên địa bàn thị trấn Thuận Nam”

²⁴ Lê Hoàng Anh (2023). Một số bất cập của pháp luật về trình tự, thủ tục đấu thầu xây lắp và giải pháp hoàn thiện. Tạp chí Dân chủ và Pháp luật. Số 375. Tháng 2/2023

Thuận Nam **không thấy có vấn đề như trong đấu thầu dự án xây dựng có vốn đầu tư của Nhà nước trên phạm cả nước, đó là hiện tượng chia nhỏ hạng mục công trình, để tránh đấu thầu công khai.** Người chịu trách nhiệm đấu thầu sẽ dựa vào quy định của luật pháp mà chia dự án thành các hạng mục nhỏ lẻ hoặc chia từng giai đoạn thực hiện gói thầu, làm sao vẫn đảm bảo các hạng mục đấu thầu là đạt tiêu chuẩn quy định, hợp pháp. Các hạng mục được chia nhỏ có thể là xây dựng, kết cấu, thi công, hạng mục khác có thể là điện nước, trang trí nội ngoại thất, thiết bị công trình, lắp đặt trần sàn...²⁵.

Ngoài ra, trên thực tế ở trên phạm vi cả nước, đã có những trường hợp việc chỉ định thầu diễn ra dù không rơi vào các trường hợp chỉ định thầu theo quy định của pháp luật, ví dụ một số địa phương, đơn vị trình xin Thủ tướng áp dụng cơ chế đặc biệt để được giao thầu thực hiện dự án cấp bách theo quy định tại Điểm b Khoản 1 Điều 22 Luật Đấu thầu 2013 hoặc đề xuất xin áp dụng theo quy định tại Điều 26 Luật Đấu thầu 2013 để tránh phải đấu thầu. Bên cạnh đó, các trường hợp khi xin “cơ chế riêng” thì cố chứng minh rằng dự án hết sức cấp bách nhưng sau đó lại ị ạch triển khai. Một số trường hợp khác thì xin được áp dụng cơ chế đặc biệt với lý do cấp bách và không ít trường hợp sau khi được Thủ tướng cho phép áp dụng “cơ chế đặc biệt” thì lại quay về vận dụng quy trình tương tự như chỉ định thầu để triển khai dự án²⁶.

Theo Khoản 3, Điều 69 Nghị định số 59/2015/NĐ-CP quy định: “Các tổ chức tham gia hoạt động xây dựng phải có chứng chỉ năng lực hoạt động xây dựng làm cơ sở để chủ đầu tư kiểm tra, đánh giá năng lực phù hợp hoạt động xây dựng”. Để có thể tham gia chỉ định thầu, Luật Đấu thầu yêu cầu nhà thầu phải có năng lực đáp ứng yêu cầu gói thầu và yêu cầu nhà thầu phải đăng tải trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia. Luật Xây dựng cũng quy định doanh nghiệp hoạt động xây dựng phải có đủ năng lực hoạt động theo quy định của pháp luật và phải “có trách nhiệm đăng

²⁵ Tuấn Văn (2018). Những vấn đề trong việc đấu thầu dự án xây dựng có vốn đầu tư của nhà nước”, <https://moc.gov.vn/tl/tin-tuc/52010/nhung-van-de-trong-viec-dau-thau-du-an-xay-dung-co-von-dau-tu-cua-nha-nuoc.aspx> . Truy cập: 22/3/2024

²⁶ Lê Văn Lân. Khắc phục những bất cập trong việc chỉ định thầu, Báo Quân đội nhân dân Online, <https://www.qdnd.vn/phap-luat/luat-su-cua-ban/khac-phuc-nhung-bat-cap-trong-viec-chi-dinh-thau-617745>. Truy cập: 22/3/2024

ký thông tin về năng lực hoạt động xây dựng của mình với Bộ Xây dựng, Sở Xây dựng”. Tuy nhiên, trong thực tiễn nhiều nhà thầu được chỉ định thầu chưa đáp ứng được các yêu cầu này.

Về chứng chỉ hoạt động xây dựng công trình phù hợp với công trình được chỉ định thầu, bên cạnh các nhà thầu có chứng chỉ phù hợp, vẫn có một số nhà thầu không đủ điều kiện. Thực tế cũng cho thấy, có nhiều nhà thầu thi công các công trình đặc thù như đê, kè, đập nhưng không hề có kinh nghiệm trong hoạt động này. Một số nhà thầu thi công công trình thì lại theo kinh nghiệm, chứ không có chứng chỉ theo quy định của pháp luật. Nghịch lý là các nhà thầu này thiếu chứng chỉ năng lực hoạt động xây dựng nhưng vẫn trúng thầu xây dựng, đặt ra câu hỏi về tính minh bạch quá trình đấu thầu và năng lực của các đơn vị thi công trong trường hợp chỉ định thầu.

Về điều kiện thông tin trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia, có một số trường hợp nhà thầu không hề có thông tin gì trên mạng đấu thầu quốc gia và đây là vi phạm khá nghiêm trọng được lặp đi lặp lại trong thời gian dài. Các người có chức năng đánh giá, thẩm định năng lực nhà thầu hầu như đều chỉ căn cứ vào hồ sơ nộp mà ít khi tra cứu thông tin về nhà thầu dẫn tới sai sót này. Còn có hiện tượng thông tin của nhà thầu trên mạng đấu thầu quốc gia rất sơ sài, nhưng trong hồ sơ đấu thầu lại rất nhiều và chi tiết, điều này cũng khiến nếu có kiểm tra thông tin trên Hệ thống mạng đấu thầu cũng không nắm bắt chính xác được năng lực nhà thầu. Bên cạnh đó, cũng có trường hợp kê khai thiếu trung thực về năng lực của nhà thầu khiến việc đánh giá năng lực nhà thầu không chính xác, dẫn tới chỉ định thầu cho nhà thầu không đủ năng lực.

Theo Báo cáo Số 419/BC-UBND ngày 14/12/2022 “Tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư phát triển năm 2022 và nhiệm vụ năm 2023” của UBND huyện Hàm Thuận Nam, một số công trình tiến độ thực hiện còn chậm (Như công trình: Trồng cây xanh, vỉa hè và cống thoát nước ven tuyến đường Nguyễn Văn Linh; Hệ thống điện chiếu sáng công lộ tuyến đường QL1A; đoạn từ Cầu Sông Phan đến địa bàn

thị trấn Thuận Nam và đoạn từ chợ Hàm Minh đến Trạm Thu phí Sông Phan), theo học viên, có thể có lý do là nhà thầu được chỉ định không đủ năng lực.

Có thể thấy hiện tượng áp dụng phổ biến hình thức chỉ định thầu bắt nguồn từ một số nguyên nhân như: (i) do quy định hạn mức được áp dụng chỉ định thầu chưa phù hợp, chủ đầu tư có nhiều cách lý giải khác nhau để biện minh cho tính phù hợp, sự hợp lý về việc chia nhỏ gói thầu; (ii) hiện tượng áp dụng hình thức chỉ định thầu phổ biến còn do cơ chế giám sát trong đấu thầu xây lắp chưa hiệu quả; quy trình đấu thầu gần như khép kín, mới chỉ có giám sát từ bên trong của tổ chức thẩm định và người có thẩm quyền đối với kế hoạch đấu thầu, chưa có cơ chế giám sát từ bên ngoài đối với quá trình đấu thầu; (iii) việc xử lý hành vi áp dụng chỉ định thầu trái pháp luật chưa hiệu quả; việc xử lý hành chính cũng gặp khó khăn, khi phát hiện ra vi phạm thì việc đấu thầu đã thực hiện xong, thường thời hiệu xử lý vi phạm hành chính đã hết; việc xử lý kỷ luật đối với hành vi vi phạm không phát huy tác dụng răn đe, phòng ngừa vi phạm.

Trên thực tế cả nước cho thấy khá nhiều dự án xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước phát sinh những vấn đề như: (i) có mối quan hệ không lành mạnh giữa người có thẩm quyền, chủ đầu tư và nhà thầu, đặc biệt trong hình thức chỉ định thầu; (ii) có biểu hiện của tham nhũng trong việc dàn xếp, móc ngoặc giữa chủ đầu tư và các nhà thầu, dẫn đến việc thực hiện sai mục đích, ý nghĩa của việc đấu thầu dự án; (iii) việc chỉ định thầu có biểu hiện của lạm dụng mối quan hệ, chỉ định nhà thầu không đủ điều kiện thực hiện dự án; (iv) có sự móc ngoặc giữa các nhà thầu trong việc tạo hồ sơ đấu thầu giả, tạo điều kiện để một đơn vị trúng thầu hay nhằm loại trừ nhà thầu khác, có dấu hiệu của cạnh tranh không lành mạnh. **Tuy nhiên, thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận cho thấy trên địa bàn huyện không có những vấn đề nêu trên - minh chứng là các kết luận thanh tra, kiểm tra liên quan đến huyện trong thời gian qua không thấy nêu về các vấn đề này.**

Nhìn chung, có thể thấy trên thực tế, hầu hết các công trình chỉ định thầu sử dụng nguồn ngân sách nhà nước đều áp dụng quy trình chỉ định thầu thông thường, có ít công trình sử dụng chỉ định thầu rút gọn. Việc lựa chọn nhà thầu có sự chòng chéo giữa các văn bản quy phạm pháp luật khác nhau nên áp dụng trên thực tế còn lúng túng. Mặt khác, việc thương thuyết giữa nhà thầu và chủ đầu tư công trình cũng bộc lộ nhiều khó khăn khi nhiều nhà thầu kiên quyết giữ đơn giá cao hơn giá dự toán, làm phát sinh các hậu quả không mong muốn như phải điều chỉnh đơn giá, xảy ra sai phạm hay chỉ định thầu lại gây tốn kém. Việc ký hợp đồng còn có hiện tượng ký hợp đồng trước khi có quyết định phê duyệt kết quả chỉ định thầu, làm mất ý nghĩa của hoạt động đấu thầu.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Chương 2 của Đề án tốt nghiệp đã khái quát thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công các công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam tỉnh Bình Thuận bao gồm thực tiễn áp dụng quy định pháp luật về điều kiện và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình bằng vốn ngân sách nhà nước và thực tiễn áp dụng quy định pháp luật về quy trình chỉ định thầu xây dựng công trình bằng vốn ngân sách nhà nước. Kết quả nghiên cứu cho thấy các công trình sử dụng vốn nhà nước được lựa chọn nhà thầu thi công thông qua hình thức chỉ định thầu đã thực hiện đúng quy định của pháp luật có liên quan, nhưng cũng còn có một vài trường hợp sai phạm nhỏ, không tuân thủ quy định pháp luật về chỉ định thầu.

Chương 3: ĐỀ XUẤT HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ CHỈ ĐỊNH THẦU XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH SỬ DỤNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

3.1. Đề xuất hoàn thiện pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Từ việc phân tích, đánh giá thực tiễn áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công các công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước tại huyện Hàm Thuận Nam tỉnh Bình Thuận, học viên xin đề xuất hoàn thiện pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước nhằm khắc phục những bất cập còn tồn tại, hạn chế trong chỉ định thầu như sau:

Thứ nhất, liên quan đến quy định về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có ba đề xuất cụ thể:

Một là, cần có quy định chi tiết, minh bạch các điều kiện chỉ định thầu như: phải là các công trình thực sự cấp bách (giải thích rõ như thế nào được đánh giá là cấp bách, ví dụ cần sửa sang, nâng cấp công trình nhằm bảo vệ ngay lập tức đời sống nhân dân do khu vực, công trình hiện có đang có nguy cơ gây đe dọa đến tính mạng, tài sản của nhân dân), cần thiết phải thi công ngay để đảm bảo an ninh, an toàn. Đưa ra những quy định rõ hơn thế nào là gói thầu thuộc dự án cấp bách, vì lợi ích dự án quốc gia; đặc biệt, cần giảm bớt tình trạng chỉ định thầu đối với các công trình dùng ngân sách nhà nước. Trong những trường hợp đặc biệt áp dụng hình thức chỉ định thầu cần phải có cơ chế báo cáo, giám sát chặt chẽ; có chế tài xử phạt đối với các vi phạm, quy trách nhiệm cụ thể cho các cấp quản lý, từ chủ đầu tư, các địa phương cho đến bộ ngành quản lý.

Hai là, có thể bỏ hạn mức chỉ định thầu và siết chặt điều kiện chỉ định thầu: Theo xu hướng và thông lệ quốc tế, chỉ định thầu chỉ thực hiện trong một số ít các

trường hợp đặc biệt và với gói thầu có giá trị rất nhỏ²⁷. Các hướng dẫn đấu thầu của WB²⁸, ADB, JICA không quy định về ngưỡng chỉ định thầu mà mặc định hầu hết các gói thầu phải áp dụng đấu thầu cạnh tranh. Ngoài ra, Hiệp định CPTPP cũng không quy định về ngưỡng chỉ định thầu, đồng thời chỉ cho phép chỉ định thầu trong một vài trường hợp rất hạn chế với các điều kiện nghiêm ngặt²⁹. Nếu chưa bỏ được hạn mức chỉ định thầu thì nên giữ hạn mức này là 500 triệu - 01 tỷ đồng như hiện tại, bởi số tiền thi công ít, không đủ bù đắp chi phí thì cũng không nhà thầu nào tham gia đấu thầu.

Ba là, quy định minh bạch thông tin về đấu thầu, chỉ định thầu: Chỉ định thầu dễ kéo theo tình trạng “xin-cho” làm giảm tính cạnh tranh, công bằng, minh bạch trong chi tiêu, sử dụng nguồn vốn nhà nước, tạo tâm lý cho một bộ phận nhà thầu ỷ lại vào quan hệ với chủ đầu tư, làm giảm tính cạnh tranh của doanh nghiệp, làm méo mó thị trường, không tạo cơ hội tham gia cạnh tranh của các doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp nhỏ và vừa, doanh nghiệp mới gia nhập thị trường. Chính vì vậy việc minh bạch thông tin đấu thầu, chỉ định thầu sẽ tăng sự cạnh tranh bình đẳng giữa các doanh nghiệp. Việc minh bạch thông tin cũng giúp người dân theo dõi, giám sát việc đấu thầu, chỉ định thầu, đảm bảo quyền giám sát của công dân.

Thứ hai, liên quan đến quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có ba đề xuất cụ thể:

Một là, cần có những quy định cụ thể, chi tiết, rõ ràng hơn nữa về điều kiện chỉ định thầu ngoài các quy định như: bên mời thầu căn cứ vào mục tiêu, phạm vi công việc, dự toán được duyệt để chuẩn bị và gửi dự thảo hợp đồng cho nhà thầu

²⁷ Trong Điều 15.10, Chương 15 của Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) mà Việt Nam đang thực thi có quy định về chỉ định thầu, cơ quan mua sắm có thể áp dụng hình thức chỉ định thầu với điều kiện là việc áp dụng hình thức lựa chọn nhà thầu này không nhằm mục đích hạn chế sự cạnh tranh giữa các nhà thầu, bảo hộ nhà thầu trong nước hoặc phân biệt đối xử đối với nhà thầu của các nước thành viên khác.

²⁸ Đấu thầu cạnh tranh rộng rãi trong nước qua mạng – Sổ tay hướng dẫn, <http://documents1.worldbank.org/curated/ar/393131562767753502/pdf/%C4%90%E1%BA%A5u-Th%E1%BA%A7u-C%E1%BA%A1nh-Tranh-R%E1%BB%99ng-R%C3%A3i-Trong-N%C6%B0%E1%BB%9Bc-Qua-M%E1%BA%A1ng-S%E1%BB%95-Tay-H%C6%B0%E1%BB%9Bng-D%E1%BA%ABn.pdf>, Truy cập: 22/3/2024

²⁹ Vì sao không nâng hạn mức chỉ định thầu?, Báo điện tử Chính phủ, <http://baochinhphu.vn/Tra-loi-cong-dan/Vi-sao-khong-nang-han-muc-chi-dinh-thau/380705.vgp>, Truy cập: 15/11/2020

được chủ đầu tư xác định có đủ năng lực và kinh nghiệm đáp ứng yêu cầu của gói thầu; nội dung dự thảo hợp đồng bao gồm các yêu cầu về phạm vi, nội dung công việc cần thực hiện, thời gian thực hiện, chất lượng công việc cần đạt được, giá trị tương ứng và các nội dung cần thiết khác; trên cơ sở dự thảo hợp đồng, bên mời thầu và nhà thầu được đề nghị chỉ định thầu tiến hành thương thảo, hoàn thiện hợp đồng làm cơ sở để phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu và ký kết hợp đồng; hợp đồng ký kết giữa các bên phải phù hợp với quyết định phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu, biên bản thương thảo hợp đồng và các tài liệu liên quan khác thì cần quy định thêm về thời gian thực hiện hợp đồng đối với các gói thầu được phép chỉ định thầu nhỏ hơn một năm mới được phép chỉ định để đẩy nhanh tiến độ thi công.

Hai là, cần phải giảm bớt những thủ tục rườm rà không cần thiết trong quy trình đấu thầu, triển khai thực hiện luật nghiêm túc, không để những kẽ hở trong Luật Đấu thầu bị lợi dụng; ví dụ như nhà thầu đã đăng thông tin về năng lực, kinh nghiệm trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia thì trong qui trình chỉ định thầu thông thường cần giảm bớt bước thủ tục nhà thầu phải lập hồ sơ đề xuất khi tham gia dự thầu.

Ba là, đối với những người có thẩm quyền phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu thì yêu cầu tiên quyết là phải căn cứ, xem xét kỹ lưỡng các quy định của Luật Đấu thầu về trường hợp áp dụng chỉ định thầu, điều kiện áp dụng chỉ định thầu, quy trình chỉ định thầu... xem xét kỹ lưỡng để đưa ra các quyết định của mình. Bởi lẽ, chính người có thẩm quyền và chủ đầu tư phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về quyết định của mình.

Thứ ba, liên quan đến quy định về điều kiện năng lực nhà thầu trong chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước có ba đề xuất cụ thể:

Một là, bổ sung quy định về trách nhiệm đăng ký năng lực nhà thầu và chịu trách nhiệm về tính trung thực thông tin, cơ quan có thẩm quyền của Bộ Xây dựng hay các Sở Xây dựng có trách nhiệm tiếp nhận thông tin và cấp Giấy Chứng nhận đã đăng ký năng lực nhà thầu (Thực hiện trên hệ thống mạng) thay thế cho việc cấp

chúng chỉ xây dựng. Trên cơ sở đó cơ quan quản lý nhà nước xem xét, kiểm tra và đăng tải để công bố năng lực. Cách làm này sẽ đảm bảo rằng tất cả các doanh nghiệp. Chủ đầu tư sẽ kiểm tra tất cả các điều kiện năng lực của các nhà thầu phù hợp với gói thầu, của các tổ chức đã đăng ký. Việc này tạo điều kiện để tất cả nhà thầu khi tham gia đấu thầu sẽ không vi phạm Luật Xây dựng.

Luật Đầu tư năm 2020 quy định doanh nghiệp xây dựng là một loại nghề được thực hiện với các điều kiện hay nói cách khác, đây là hành nghề có điều kiện. Luật xây dựng quy định Cơ quan chuyên môn thuộc Bộ Xây dựng có thẩm quyền, Sở Xây dựng sát hạch, cấp chứng chỉ hành nghề hoạt động xây dựng là việc làm mang tính hành chính chưa phản ánh bản chất của vấn đề năng lực nhà thầu xây dựng.

Với các hồ sơ không đủ điều kiện về chứng chỉ xây dựng, nhà thầu kê khai thiếu trung thực thông tin về năng lực dự thầu cần kiên quyết loại ra khỏi danh sách nhà thầu. Với những nhà thầu đã sai phạm, tăng cường chế tài như cấm tham gia chỉ định thầu từ 3 đến 5 năm nếu kê khai sai, thiếu thông tin về năng lực dự thầu.

Hai là, quy định lộ trình nhất định để các doanh nghiệp đăng thông tin, cập nhật thông tin năng lực nhà thầu lên Hệ thống đấu thầu quốc gia. Sau này, những doanh nghiệp nào không có thông tin thì sẽ bị loại khỏi hồ sơ đấu thầu.

Ngoài ra, có thể sửa đổi quy định về nhà thầu chính, nhà thầu phụ trong Luật Đấu thầu và các văn bản quy phạm pháp luật khác để tạo sự thống nhất. Trong hoạt động chỉ định thầu, cần quy định nhà thầu nào ký hợp đồng nhận thầu là nhà thầu chịu trách nhiệm chính, việc chuyển giao toàn bộ hay một phần công trình thi công phải có sự đồng ý của cơ quan có thẩm quyền và nhà thầu chuyển giao vẫn có trách nhiệm liên đới trong thi công cũng như đảm bảo chất lượng công trình thi công đó.

Ngoài ra, để tạo điều kiện cho các nhà thầu vừa và nhỏ ở địa phương được tham gia thi công các công trình, căn cứ vào quy mô, tính chất gói thầu có thể sửa đổi, bổ sung các điều kiện về tài chính linh hoạt hơn. Cụ thể là trường hợp nhà thầu đáp ứng đủ điều kiện về năng lực chuyên môn, nhân sự, kinh nghiệm, máy móc, thiết bị nhưng không thỏa mãn yêu cầu về tài chính thì tùy từng gói thầu, chủ đầu tư

có thể xem xét cho nhà thầu thực hiện gói thầu và thiết lập tiến độ tạm ứng, thanh toán phù hợp, bảo đảm thi công công trình hiệu quả.

3.2. Đề xuất nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước

Để nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước, cần sự công khai, công bằng khách quan và minh bạch trong lựa chọn nhà thầu, bởi chỉ định thầu không có sự cạnh tranh nên rất dễ bị lạm dụng. Việc người có thẩm quyền công khai, công bằng khách quan và minh bạch chỉ xem xét hồ sơ năng lực trong lựa chọn nhà thầu chứ không vì các mối quan hệ là một trong những cơ sở để việc chỉ định thầu phát huy được ý nghĩa của nó. Để nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước, học viên có một số đề xuất như sau:

Thứ nhất, tiến tới xây dựng chỉ số đánh giá năng lực dự thầu và xếp hạng nhà thầu theo lĩnh vực hoạt động nhằm lấy đó làm một trong những cơ sở đánh giá năng lực nhà thầu. Mục tiêu của phương pháp đánh giá năng lực nhà thầu thi công không chỉ là để đánh giá năng lực của nhà thầu một cách chính xác hay giúp loại ra các nhà thầu không đủ năng lực trong đấu thầu mà còn khuyến khích các nhà thầu thi công cải thiện, nâng cao năng lực của chính họ từ đó nâng cao chất lượng của các công trình xây dựng. Hệ thống đánh giá năng lực nhà thầu thi công cũng bao gồm đánh giá kết quả thực hiện công việc của nhà thầu, góp phần giải quyết vấn đề các nhà thầu có hồ sơ dự thầu đẹp nhưng thực tế thực hiện kém.

Thứ hai, có chính sách nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thi công xây dựng công trình bởi đây là yếu tố quyết định đến năng suất lao động, tiến độ, giá thành, chất lượng của dự án góp phần quan trọng vào hiệu quả đầu tư xây dựng. Các doanh nghiệp đều có chung nhận định lực lượng nguồn nhân lực chưa đáp ứng được nhu cầu của thị trường xây dựng, các công trình phức tạp, khó cạnh tranh nổi với nhà thầu nước ngoài do nguồn nhân lực bao gồm cả cán bộ kỹ thuật lẫn công nhân lành nghề không đáp ứng khi cạnh tranh đấu thầu. Trong đấu thầu ngoài các tiêu chí

như vốn, kinh nghiệm, thiết bị thì nhân lực là tiêu chí quan trọng bậc nhất, cái yếu của nhiều nhà thầu hiện nay ngoài kinh nghiệm thì thiếu nguồn nhân lực là vấn đề đáng lo ngại nhất. Vì vậy ngành xây dựng cần có chiến lược về chính sách đào tạo nguồn nhân lực theo hướng phù hợp với chế thị trường kết hợp với cơ chế chính sách lương cho lực lượng cán bộ, kỹ sư, kỹ thuật, cán bộ lãnh đạo chủ chốt như chỉ huy trưởng công trình, đốc công, kỹ sư trưởng v v... với các giải pháp như Nhà nước tập trung thúc đẩy đầu tư công, đẩy mạnh xây dựng kết cấu hạ tầng đồng bộ, phát triển đô thị phù hợp với xu hướng đô thị tiện nghi - xanh - thông minh và thân thiện với môi trường thích ứng biến đổi khí hậu, nâng cao chất lượng đô thị. Nhà nước cần hỗ trợ một phần kinh phí cho các dự án nghiên cứu ứng dụng khoa học kỹ thuật và công nghệ tiên tiến, hỗ trợ đầu tư phát triển nguồn nhân lực và đầu tư máy móc, trang thiết bị tiên tiến.

Ngoài ra, theo học viên, Chủ tịch UBND tỉnh Bình Thuận nên có văn bản chỉ đạo Thủ trưởng các Sở, ban, ngành tỉnh; Chủ tịch UBND các huyện, thị xã, thành phố; các chủ đầu tư, bên mời thầu tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc các quy định của Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 ngày 23/6/2023, Nghị định số 24/2024/NĐ-CP ngày 27/02/2024 của Chính phủ, nhằm hạn chế các sai sót, kịp thời khắc phục các sai sót trong công tác đấu thầu, đảm bảo tính cạnh tranh, công bằng, minh bạch và hiệu quả kinh tế trong đấu thầu, tạo môi trường thông thoáng cho các nhà thầu tham dự thầu, tăng cường hiệu quả, hiệu lực thực thi pháp luật về đấu thầu. Theo đó, các cơ quan có liên quan có thể chủ động tự tiến hành thanh tra, kiểm tra, rà soát quá trình thực hiện lựa chọn nhà thầu đối với các dự án do mình làm người có thẩm quyền, chủ đầu tư, bên mời thầu để kịp thời phát hiện các thiếu sót và kịp thời khắc phục hậu quả (nếu có). Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị hoàn toàn chịu trách nhiệm trước Chủ tịch UBND tỉnh và chịu trách nhiệm trong việc thi hành pháp luật hiện hành nếu trường hợp triển khai tổ chức lựa chọn

nhà thầu không đúng quy định của pháp luật hoặc triển khai thực hiện để xảy ra thiếu sót, sai phạm nhưng không kịp thời khắc phục (nếu có)³⁰.

Đối với chủ đầu tư, bên mời thầu cần thường xuyên cập nhật, nghiên cứu kỹ các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành về đấu thầu để thực hiện nghiêm túc, đúng quy định; đẩy nhanh tiến độ tổ chức lựa chọn nhà thầu và thực hiện hợp đồng. Tự quyết định và chịu hoàn toàn trách nhiệm đối với việc lựa chọn nhà thầu thuộc thẩm quyền. Thực hiện nghiêm túc trách nhiệm của mình theo quy định của pháp luật về đấu thầu, bảo đảm tổ chức lựa chọn nhà thầu hiệu quả, nhanh chóng theo đúng quy định. Quán triệt và tập trung chỉ đạo chấn chỉnh ngay công tác tổ chức lựa chọn nhà thầu, đặc biệt là công tác đấu thầu của cơ quan, đơn vị mình trên cơ sở phải bảo đảm nguyên tắc cạnh tranh, công bằng, minh bạch, hiệu quả kinh tế và trách nhiệm giải trình.

Đối với đơn vị thẩm định, công tác thẩm định phải đảm bảo nguyên tắc độc lập, trung thực, khách quan, công bằng; việc thẩm định kế hoạch lựa chọn nhà thầu và các nội dung trong quá trình lựa chọn nhà thầu phải tuân thủ theo các quy định hiện hành của pháp luật về đấu thầu; báo cáo thẩm định phải đảm bảo đúng biểu mẫu, đầy đủ các nội dung theo quy định, có nhận xét, đánh giá đối với từng nội dung cụ thể và có kiến nghị phù hợp với quy định pháp luật. Cán bộ thực hiện thẩm định các nội dung trong quá trình lựa chọn nhà thầu phải am hiểu pháp luật về đấu thầu và pháp luật liên quan, có trình độ chuyên môn, năng lực, kinh nghiệm trong lĩnh vực của gói thầu. Hoạt động độc lập khi tiến hành thẩm định, bảo đảm khách quan, trung thực, công bằng. Thực hiện đầy đủ các trách nhiệm theo quy định tại Điều 81 Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 và các trách nhiệm khác theo quy định của pháp luật có liên quan.

Đối với cơ quan, đơn vị quản lý công tác đấu thầu, thường xuyên giám sát việc triển khai đấu thầu qua mạng tại các tổ chức, đơn vị trong phạm vi quản lý của mình. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, theo dõi về hoạt động lựa

³⁰ Ngày 31/10/2022, UBND tỉnh ban hành Quyết định số 2276/QĐ-UBND ban hành Hướng dẫn chi tiết một số nội dung về quản lý hoạt động đấu thầu dự án sử dụng nguồn vốn đầu tư công trên địa bàn tỉnh Bình Thuận

chọn nhà thầu, đặc biệt đối với những gói thầu có nhiều kiến nghị, phản ánh có sai sót; những gói thầu có ít nhà thầu tham gia dự thầu và có tỷ lệ tiết kiệm thấp; những trường hợp một nhà thầu trúng nhiều gói thầu tại một địa phương, một chủ đầu tư, bên mời thầu trong thời gian dài. Trường hợp phát hiện có dấu hiệu vi phạm pháp luật thì kịp thời có biện pháp xử lý theo đúng quy định của pháp luật.

Cơ quan thanh tra, kiểm tra chú trọng công tác theo dõi việc khắc phục các tồn tại sau các cuộc thanh tra, kiểm tra, đảm bảo thực hiện nghiêm túc những nội dung kết luận thanh tra, kiểm tra. Đồng thời, có biện pháp xử lý nghiêm những trường hợp không thực hiện kết luận thanh tra, kiểm tra hoặc tiếp tục để xảy ra vi phạm. Quá trình giám sát, theo dõi và kiểm tra trong đấu thầu phải được thực hiện theo đúng quy định. Đăng tải đầy đủ về kết quả thanh tra, kiểm tra về đấu thầu theo kế hoạch thanh tra, kiểm tra đã phê duyệt theo quy định. Thường xuyên nắm bắt các thông tin, phản ánh, kiến nghị về các hành vi tiêu cực, vi phạm trong đấu thầu để kịp thời xác minh, xử lý. Trường hợp cần thiết hoặc phát hiện những vi phạm nghiêm trọng cần chủ động đề xuất các cuộc thanh tra, kiểm tra đột xuất.

UBND tỉnh Bình Thuận có thể giao Thủ trưởng các Sở, ban, ngành tỉnh, Chủ tịch UBND các huyện, thị xã, thành phố phổ biến, quán triệt đầy đủ, toàn diện các nội dung chỉ đạo đến chủ đầu tư, bên mời thầu, đơn vị thẩm định, người có thẩm quyền của dự án/dự toán và cơ quan, tổ chức quản lý về đấu thầu tại địa phương thuộc địa bàn, lĩnh vực quản lý và nghiêm túc xử lý các cá nhân, tổ chức có hành vi vi phạm pháp luật về đấu thầu, không tuân thủ các nội dung chỉ đạo

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

Chương 3 đã đưa ra các đề xuất hoàn thiện pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước bao gồm ba đề xuất cụ thể về những điều kiện luật định để chỉ định thầu và thẩm quyền chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước và ba đề xuất liên quan quy trình chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

Bên cạnh đó, Chương 3 cũng đưa ra các đề xuất nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước bao gồm xây dựng chỉ số đánh giá năng lực dự thầu và xếp hạng nhà thầu và sách nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thi công xây dựng công trình. Đề án cũng kiến nghị Chủ tịch UBND tỉnh Bình Thuận nên có văn bản chỉ đạo Thủ trưởng các Sở, ban, ngành tỉnh; Chủ tịch UBND các huyện, thị xã, thành phố; các chủ đầu tư, bên mời thầu tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc các quy định của Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 ngày 23/6/2023, Nghị định số 24/2024/NĐ-CP ngày 27/02/2024 của Chính phủ.

PHẦN KẾT LUẬN

Luật Đấu thầu 2023 và các văn bản hướng dẫn thi hành về cơ bản đã tạo cơ sở pháp lý minh bạch, hợp lý, thống nhất, khả thi cho hoạt động đấu thầu nói chung và chỉ định thầu thi công xây dựng công trình sử dụng vốn ngân sách nói riêng, trong đó vấn đề hạn chế áp dụng chỉ định thầu đã được quy định tương đối cụ thể. Hoạt động đấu thầu nói chung và chỉ định thầu nói riêng đã từng bước đi vào nề nếp, mang đến những kết quả tích cực nhất định, tiết kiệm ngân sách cho Nhà nước không nhỏ. Trình độ đội ngũ làm công tác quản lý, thực hiện đấu thầu ngày càng được nâng cao đã cùng góp phần nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật về đấu thầu, đảm bảo thực hiện tốt quá trình quản lý dự án, thi công công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

Bên cạnh những mặt tích cực, nghiên cứu thực tiễn áp dụng pháp luật về đấu thầu cho thấy hoạt động đấu thầu còn bộc lộ nhiều hạn chế, đặc biệt là hoạt động chỉ định thầu. Trong thực tế quá trình triển khai hiện nay vẫn đang tồn tại nhiều bất cập, cụ thể như về pháp luật chỉ định thầu vẫn còn những quy định mang tính chung chung, chưa cụ thể, có hiện tượng chồng chéo giữa các văn bản quy phạm pháp luật từ đó dẫn đến áp dụng pháp luật không đúng và vi phạm. Song song với đó là tình trạng tồn tại mối quan hệ không bình thường giữa chủ đầu tư, người quyết định đầu tư và nhà thầu được chỉ định thầu, chỉ định thầu dựa trên cơ sở mối quan hệ, không quan tâm đến năng lực thực tế nhà thầu dẫn đến những sai phạm như dự án xây dựng không kịp tiến độ, không bảo đảm chất lượng khối lượng công trình, gây lãng phí và thất thoát lớn tài sản của Nhà nước.

Việc lạm dụng hình thức chỉ định thầu, cũng như vi phạm pháp luật về chỉ định thầu vẫn còn tràn lan với muôn màu, muôn vẻ, đã làm giảm đi ý nghĩa, tính cạnh tranh, công bằng, minh bạch và hiệu quả kinh tế trong việc đấu thầu. Do đó việc hoàn thiện các quy định pháp luật về chỉ định thầu theo hướng khắc phục những tồn tại, yếu kém trong thực trạng chỉ định thầu hiện nay là một yêu cầu mang tính cần thiết và cấp bách.

Trong Đề án tốt nghiệp, học viên đã tập trung vào phân tích cơ sở lý thuyết và cơ sở pháp lý của chỉ định thầu, phân tích các trường hợp được áp dụng chỉ định thầu, điều kiện, thẩm quyền áp dụng chỉ định thầu, quy trình chỉ định thầu xác định năng lực nhà thầu thi công công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước theo Luật Đấu thầu năm 2023 và các văn bản hướng dẫn thi hành; khảo sát thực tiễn áp dụng quy định pháp luật liên quan tại huyện Hàm Thuận Nam qua quá trình thực tập tại Phòng Kinh tế và Hạ tầng để chỉ ra những bất cập, vướng mắc từ đó đưa ra đề xuất hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật.

Trong thời gian tới cùng với việc hoàn thiện pháp luật và áp dụng các biện pháp đồng bộ khác, có thể tin tưởng rằng, chỉ định thầu nói chung và chỉ định thầu thi công công trình sử dụng vốn ngân sách nhà nước sẽ là một công cụ tối ưu góp phần thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế xã hội của đất nước và địa phương./.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

A. Văn bản pháp luật

1. Luật Đấu thầu 2013
2. Luật Đấu thầu 2023
3. Luật Xây dựng năm 2014
4. Luật Ngân sách nhà nước năm 2015
5. Luật Đầu tư công năm 2019
6. Nghị định 63/2014/NĐ-CP hướng dẫn Luật Đấu thầu về lựa chọn nhà thầu
7. Nghị định 24/2024/NĐ-CP hướng dẫn Luật Đấu thầu về lựa chọn nhà thầu
8. Nghị định số 122/2021/NĐ-CP của Chính phủ: Quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kế hoạch và đầu tư
9. Thông tư 10/2015/TT-BKHĐT quy định chi tiết về kế hoạch lựa chọn nhà thầu
10. Thông tư 11/2015/TT-BKHĐT quy định chi tiết việc lập hồ sơ yêu cầu đối với chỉ định thầu, chào hàng cạnh tranh

B. Bài tạp chí, sách chuyên khảo, công trình nghiên cứu

1. Lê Hoàng Anh, 2023. Trình tự, thủ tục đấu thầu xây lắp theo pháp luật đấu thầu ở Việt Nam hiện nay. Luận án Tiến sĩ luật học. Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam
2. Phạm Xuân Anh, Đinh Tuấn Hải, 2014. Những vấn đề chung về lập kế hoạch đấu thầu dự án đầu tư xây dựng công trình. Tạp chí Xây dựng (tháng 07/2014)
3. Nguyễn Trọng Bảy. Pháp luật về đấu thầu trong lĩnh vực xây dựng cơ bản. Tạp chí Tòa án nhân dân điện tử. <https://tapchitoaan.vn/phap-luat-ve-dau-thau-trong-linh-vuc-xay-dung-co-ban8630.html>
4. Dương Văn Cận, 2016. Lựa chọn nhà thầu trong đầu tư xây dựng theo Luật Đấu thầu, khó khăn và giải pháp. Tạp chí Xây dựng số 6/2016
5. Nguyễn Thị Tuyết Dung, Phạm Thị Tuyết, Bùi Mạnh Hùng, 2019. Đấu thầu trong xây dựng, Nhà xuất bản Xây dựng

6. Ngô Minh Hải, 2004. Quản lý đấu thầu – Thực trạng ở Việt Nam và kinh nghiệm quốc tế. Nhà xuất bản Giao thông vận tải
7. Nguyễn Việt Hùng, 2005. Tình huống trong đấu thầu – Hỏi và đáp. Tập 1. Nhà xuất bản Thống kê
8. Nguyễn Đức Thắng (2017), Pháp luật về lựa chọn nhà thầu trong hoạt động xây dựng. Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế. Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh
9. Hồ Xuân Thắng, 2012. Những bất cập và các kiến nghị hoàn thiện pháp luật đấu thầu. Tạp chí Nghiên cứu lập pháp. Số 23(231) tháng 12/2012
10. Phan Chí Thiện, 2023. Pháp luật về đấu thầu đối với dự án đầu tư xây dựng sử dụng vốn ngân sách – Thực tiễn tại tỉnh An Giang. Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế. Trường Đại học Nam Cần Thơ
11. Đặng Huy Thông, 2009. Tình huống trong đấu thầu – Hỏi và đáp. Tập 2. Nhà xuất bản Thống kê
12. Hồ Diệu Thúy (2015), Bảo đảm cạnh tranh trong đấu thầu xây dựng cơ bản theo pháp luật Việt Nam, Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế thực hiện tại Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh
13. Phan Thanh Tú, Vũ Mạnh Chiến, Phạm Văn Kiệm, Lưu Đức Tuyền, Nguyễn Thị Hồng Nga (2018).“Chương 15: Học thuyết chi phí giao dịch” trong sách Học Thuyết Doanh Nghiệp. NXB Lao Động – Xã Hội
14. Trần Thái Tuân, 2017. Quản lý nhà nước trong lĩnh vực đấu thầu các dự án đầu tư ở Ban quản lý dự án, Tổng cục Hậu cần Kỹ thuật, Bộ Công an. Luận văn Thạc sỹ Quản lý kinh tế. Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội
15. Trường Đại học Kinh tế quốc dân (2019), Giáo trình đấu thầu, NXB Đại học Kinh tế quốc dân, Hà Nội

C. Tài liệu khác

1. Báo cáo số 363/BC-UBND ngày 24/11/2022 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Tình hình thực hiện nhiệm vụ Kinh tế - Xã hội, Quốc phòng - An ninh năm 2022; phương hướng, nhiệm vụ năm 2023”

2. Báo cáo số 419/BC-UBND ngày 14/12/2022 “Tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư phát triển năm 2022 và nhiệm vụ năm 2023” của UBND huyện Hàm Thuận Nam

3. Báo cáo số 111/BC-UBND ngày 26/4/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Đánh giá giữa kỳ tình hình thực hiện phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021 – 2025”

4. Báo cáo số 484 /BC-UBND ngày 12/12/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư phát triển năm 2023 và nhiệm vụ năm 2024”

5. Báo cáo số 261/BC – UBND ngày 14/12/2023 của UBND Thị trấn Thuận Nam “Báo cáo Tình hình thực hiện nhiệm vụ KT-XH, QP-AN năm 2023, phương hướng nhiệm vụ năm 2024”

6. Báo cáo số 234/BC - UBND ngày 12/12/2022 của UBND Thị trấn Thuận Nam “Báo cáo Tình hình thực hiện nhiệm vụ KT-XH, QP-AN năm 2022, phương hướng nhiệm vụ năm 2023”

7. Văn bản số 395/UBND ngày 27/10/2023 UBND Thị trấn Thuận Nam “V/v cung cấp danh sách các công trình xây dựng sử dụng nguồn vốn nhà nước từ năm 2020 đến năm 2023 trên địa bàn thị trấn Thuận Nam”

8. Quyết định Số 204-HĐBT ngày 30/8/1982 của Hội đồng Bộ trưởng về việc phân vạch địa giới một số huyện và thị xã thuộc tỉnh Thuận Hải

9. Quyết định Số 03/2023/QĐ-UBND ngày 19/6/2023 của UBND huyện Hàm Thuận Nam “Ban hành Quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức của Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Hàm Thuận Nam”

10. Trang Thông tin Đảng bộ huyện Hàm Thuận Nam. Vài nét về huyện Hàm Thuận Nam. <https://hamthuannam.binhthuan.dcs.vn/Gi%E1%BB%9Bi-thi%E1%BB%87u/post/10983/vai-net-ve-huyen-ham-thuan-nam>

11. Quyết định số 2276/QĐ-UBND của UBND tỉnh Bình Thuận ngày 31/10/2022, Ban hành Hướng dẫn chi tiết một số nội dung về quản lý hoạt động đấu thầu dự án sử dụng nguồn vốn đầu tư công trên địa bàn tỉnh Bình Thuận

12. Văn bản số 1654/TB-TTCP ngày 20/7/2023 của Thanh tra Chính phủ, Thông báo kết luận thanh tra việc chấp hành pháp luật trong công tác thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng; công tác quản lý, sử dụng đất đai và đầu tư xây dựng cơ bản; công tác cấp giấy phép khai thác cát trên địa bàn tỉnh An Giang, giai đoạn 2015-2020.